EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 18.11.2020
COM(2020) 740 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Rapport om den europeiska koldioxidmarknadens funktion

Innehållsförteckning

Förteckning över akronymer och förkortningar 2

1. INTRODUKTION 3

2. INFRASTRUKTUREN FÖR EU:S UTSLÄPPSHANDELSSYSTEM 4

2.2 Unionsregistret och EU:s transaktionsförteckning (EUTL) 8

3. KOLDIOXIDMARKNADENS FUNKTION 2019 9

3.1. Tillgång: utsläppsrätter i omlopp 10

3.1.1 Tak 10

3.1.2 Utfärdade utsläppsrätter 13

3.1.2.1 Gratis tilldelning 13

3.1.2.2 Auktionering av utsläppsrätter 15

3.1.2.3 Undantag från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion 18

3.1.2.4 NER300-programmet 21

3.1.2.5 Innovationsfonden 22

3.1.2.6 Moderniseringsfonden 23

3.1.2.7 Kompensation för indirekta koldioxidkostnader 24

3.1.3 Internationella reduktionsenheter 26

3.2. Efterfrågan: utsläppsrätter som har tagits ur omlopp 27

3.3. Balans mellan tillgång och efterfrågan 28

4. LUFTFART 32

5. MARKNADSÖVERSIKT 35

6. ÖVERVAKNING, RAPPORTERING OCH VERIFIERING AV UTSLÄPP 37

7. ÖVERSIKT ÖVER ADMINISTRATIVA ORDNINGAR 39

8. EFTERLEVNAD OCH VERKSTÄLLANDE 40

9. SLUTSATSER OCH UTSIKTER 42

BILAGA 44

Förteckning över akronymer och förkortningar

CCS	Avskiljning och lagring av koldioxid
CER	Certifierad utsläppsminskning
Corsia	Systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp från internationell luftfart
EA	Det europeiska ackrediteringssamarbetet
EES	Europeiska ekonomiska samarbetsområdet
EEX	European Energy Exchange
EIB	Europeiska investeringsbanken
ERU	Utsläppsminskningsenheter
Esma	Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten
EU ETS	EU:s utsläppshandelssystem
EUTL	EU:s transaktionsförteckning
Icao	Internationella civila luftfartsorganisationen
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
InnovFin EDP	Energidemonstrationsprojekten InnovFin
Mifid II	Direktivet om marknader för finansiella instrument
Mifir	Förordningen om marknader för finansiella instrument
NER	Reserv för nya deltagare
OTC	Over-the-Counter
PFC	Perfluorkolväten
RES	Förnybara energikällor

1. INTRODUKTION

Det europeiska utsläppshandelssystemet (EU ETS) har sedan 2005 varit hörnstenen i EU:s strategi för att minska utsläppen av växthusgaser från industrin och från el- och värmeproduktionssektorn. Systemet bidrar i betydande grad till EU:s mål att minska unionens totala växthusgasutsläpp med 20 % jämfört med 1990 års nivåer till 2020, som EU är på väg att överskrida.

Denna rapport om den europeiska koldioxidmarknadens funktion läggs fram i enlighet med kraven i artiklarna 10.5 och 21.2 i direktiv 2003/87/EG[1] (nedan kallat *direktivet om EU:s utsläppshandelssystem*). Syftet med denna rapport är att ge en bild av den europeiska koldioxidmarknadens utveckling på årsbasis. Denna rapport omfattar år 2019, men utveckling som skett under första halvåret 2020 presenteras också.

Med tanke på nästa årtionde, föreslog kommissionen i sitt meddelande om klimatmålsplanen för 2030[2] att EU skulle höja målet för 2030 genom att minska växthusgasutsläppen från 40 % till minst 55 % jämfört med 1990 års nivåer. För att uppnå detta högre mål kommer kommissionen att senast i juni 2021 se över och vid behov revidera all klimatrelaterad politik. Som en del av det bredare lagstiftningspaketet inom ramen för den gröna given[3] kommer EU:s utsläppshandelssystem också att revideras, med möjligheten att utvidga systemet till nya sektorer.

Efter revideringen av direktivet om EU:s utsläppshandelssystem[4] har arbetet med att genomföra fas 4[5] pågått aktivt och gör snabba framsteg. Under det senaste året har genomförandelagstiftning antagits om justeringen av gratis tilldelning baserad på förändringar av verksamhetsnivå[6] och på driften av moderniseringsfonden[7], och den andra revideringen av auktioneringsförordningen[8] för att genomföra att kraven i fas 4 har slutförts

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, EUT L 275, 25.10.2003, s. 32.
[2] COM(2020) 562 final – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Höjning av Europas klimatambition för 2030, Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare – Klimatmålsplan för 2030.
[3] COM(2019) 640 final – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Den europeiska gröna given.
[4] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814, EUT L 76, 19.3.2018, s. 3.
[5] EU:s utsläppshandelssystem är reglerat i faser. Fas 3 täcker perioden 2013–2020, medan fas 4 täcker perioden 2021–2030.
[6] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1842 av den 31 oktober 2019 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller ytterligare åtgärder i samband med justeringar av gratis tilldelning av utsläppsrätter på grund av förändringar av verksamhetsnivå, EUT L 282, 4.11.2019, s. 20.
[7] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1001 av den 9 juli 2020 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller driften av moderniseringsfonden till stöd för investeringar i modernisering av energisystem och förbättring av energieffektivitet i vissa medlemsstater, EUT L 221, 10.7.2020, s. 107.
[8] Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1868 av den 28 augusti 2019 om ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 för att anpassa auktioneringen av utsläppsrätter till reglerna för EU:s utsläppshandelssystem för perioden 2021–2030 och till klassificeringen av utsläppsrätter som finansiella instrument i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU, EUT L 289, 8.11.2019, s. 9.

(se kapitlen 3.1.2.1, 3.1.2.2 och 3.1.2.6). Återstående genomförandebestämmelser håller på att färdigställas, med målet att de ska antas före januari 2021.

Sedan offentliggörandet av den senaste rapporten om koldioxidmarknaden[9] har överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet offentliggjorts för fjärde gången, vilken visar att överskottet av utsläppsrätter år 2019 minskade från 1,65 miljarder 2018 till omkring 1,39 miljarder utsläppsrätter[10]. Baserat på denna indikator och på den reviderade lagstiftningen om EU:s utsläppshandelssystem kommer auktionstillgången under 2020 att minska med omkring 375 miljoner utsläppsrätter (nästan 35 %) (se kapitel 3.3).

Under 2019 minskade utsläppen från stationära anläggningar markant med 9,1 % jämfört med 2018 (se kapitel 3.2). Minskningen drevs främst på av energisektorn, där utsläppen föll med nära 15 % när kol ersattes med el från förnybara källor och gasdriven kraftproduktion. I och med denna senaste minskning har de samlade utsläppen från stationära anläggningar sedan fas 3 i EU:s utsläppshandelssystem inleddes minskat med nära 20 %. I luftfartssektorn fortsatte utsläppen att öka med knappt 1 % jämfört med 2018 (se kapitel 4).

Viktiga framsteg när det gäller handeln med utsläppsrätter gjordes även på det politiska planet, såsom ikraftträdandet av det avtal som kopplar EU:s utsläppshandelssystem till Schweiz utsläppshandelssystem den 1 januari 2020, och återtagandet av det tillfälliga upphävandet av Förenade kungarikets förfaranden för auktionering och fri tilldelning i och med ikraftträdandet av avtalet om Förenade kungarikets utträde ur EU (se kapitel 2.2).

Sist men inte minst medförde covid-19-krisen ett kortvarigt men markant prisfall för koldioxid i mars/april 2020. Trots det förblev prissignalen för koldioxid stabil på omkring 24 euro[11] i genomsnitt mellan januari 2019 och slutet av juni 2020. Intäkterna från auktioneringen av utsläppsrätter översteg 14 miljarder euro bara under 2019, och uppgick till 7,9 miljarder euro under det första halvåret 2020. Enligt medlemsstaternas uppgifter användes sammanlagt 77 % av dessa intäkter (eller planerade att användas) för angivna klimat- och energirelaterade ändamål under 2019 (se kapitel 3.1.2.2).

De uppgifter som används i denna rapport är de som fanns offentligt tillgängliga och som kommissionen hade tillgång till i juni 2020, om inte annat anges[12]. Allmän information om och beskrivningar av EU:s utsläppshandelssystem anges i rutor i rapporten.

2. INFRASTRUKTUREN FÖR EU:S UTSLÄPPSHANDELSSYSTEM

2.1 Verksamheter, anläggningar och luftfartygsoperatörer som omfattas

[9] 2019 års rapport om koldioxidmarknaden finns på https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52019DC0557R(01)
[10] C(2020) 2835 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2020_2835_en.pdf
[11] Källa: ICE.
[12] Det slutdatum som användes var den 30 juni 2020.

EU:s utsläppshandelssystem används för närvarande i de 27 EU-medlemsstaterna, Island, Liechtenstein och Norge, samt i Förenade kungariket till och med utgången av 2020. Sedan 1 januari 2020 är systemet även kopplat till den schweiziska koldioxidmarknaden (se kapitel 2.2). Från och med 2021 kommer EU:s utsläppshandelssystem dessutom att, utöver EU och EES/Eftaländerna, omfatta elgenererande anläggningar i Nordirland. Genom systemet regleras utsläppen från nästan 11 000 kraftverk och produktionsanläggningar samt från omkring 600 luftfartygsoperatörer med trafik från/till flygplatser inom EES. Systemet omfattar omkring 38 % av EU:s växthusgasutsläpp.

De sektorer med stationära anläggningar som under utsläppshandelssystemets fas 3 (2013–2020)* ska regleras av EU:s utsläppshandelssystem är energiintensiva industrier, däribland kraftverk och andra förbränningsanläggningar med en tillförd effekt på > 20 MW (utom anläggningar för farligt avfall eller kommunalt avfall), oljeraffinaderier, koksverk och anläggningar för produktion av järn och stål, klinker, glas, kalk, tegel, keramiska produkter, massa, papper och kartong, aluminium, petrokemiska produkter, ammoniak, salpetersyra, adipinsyra, glyoxal och glyoxalsyra samt anläggningar för avskiljning, transport i rörledningar och geologisk lagring av koldioxid.

När det gäller räckvidden för luftfartssektorn var EU:s utsläppshandelssystem begränsat till flygningar inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) under perioden 2013–2016, för att inte hämma Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) försök att nå en internationell överenskommelse för att kontrollera utsläppen av växthusgaser från luftfarten. För att hålla ångan uppe och främja genomförandet av Icaos system för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart (Corsia) och underlätta genomförandet av systemet, förlängdes i 2017 den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till 2023 (se kapitel 4).

EU:s utsläppshandelssystem omfattar koldioxidutsläpp, kväveoxidutsläpp från produktion av salpetersyra, adipinsyra, glyoxal och glyoxalsyra och utsläpp av perfluorkolväten (PFC) från aluminiumproduktion. Deltagandet i EU:s utsläppshandelssystem är obligatoriskt, men i vissa sektorer omfattas bara anläggningar över en viss storlek. Dessutom kan de deltagande länderna utesluta små anläggningar (som släpper ut mindre än 25 000 ton koldioxidekvivalenter) från systemet om alternativa och likvärdiga åtgärder har vidtagits. Mycket små utsläppskällor (med rapporterade utsläpp på mindre än 2 500 ton koldioxidekvivalenter under de senaste tre åren) får undantas från EU:s utsläppshandelssystem under fas 4 (2021–2030), förutsatt att det finns förenklade övervakningssystem för att bedöma storleken på deras utsläpp. De deltagande länderna

Enligt de artikel 21-rapporter som de deltagande länderna lämnade in[13] 2020 fanns det under 2019 totalt 10 569 anläggningar som omfattades av EU:s utsläppshandelssystem, med det nödvändiga tillståndet för handel med utsläppsrätter.

Koldioxidutsläppen från biomassa i anläggningar som ingår i utsläppshandelssystemet ökade med 4 % 2019 jämfört med föregående år, medan utsläppen från kolkraft minskade med 19 %, vilket bidrog till att energisektorns utsläpp minskade markant med 15 %. När det gäller enbart bränslen, och i likhet med under tidigare år var de bränslen som förbrändes inom EU:s utsläppshandelssystem till största delen fossila 2019. Emellertid rapporterade 29 länder också att biomassa användes i samband med 2 197 anläggningar (20,8 % av samtliga anläggningar). De högsta procentandelarna koldioxidutsläpp från biomassa jämfört med anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem rapporterades av Litauen: 68 %. Två länder (Liechtenstein och Malta) rapporterade inte någon användning av biomassa. De totala koldioxidutsläppen från biomassa uppgick till cirka 170 miljoner ton 2019 (11 % jämfört med de rapporterade utsläppen inom EU:s utsläppshandelssystem), vilket är en tydlig ökning jämfört med omkring 145 miljoner ton 2018 (8 % av de rapporterade utsläppen inom EU:s utsläppshandelssystem). Av dessa hade 99,2 % en emissionsfaktor på noll[14]. År 2019 rapporterades för första gången användning av en liten mängd biomassa. Två luftfartygsoperatörer (en i Tyskland och en i Sverige) rapporterade att de täckte 0,01 % av utsläpp från luftfarten inom EU:s utsläppshandelssystem för 2019.

Sett till indelningen i anläggningskategorier på basis av årliga utsläpp[15] visar uppgifterna från 2019 att 72 % av anläggningarna tillhörde kategori A, 21 % kategori B och 7 % kategori C, liksom tidigare år. 6 053 anläggningar rapporterades som ”anläggningar med låga utsläpp”[16] (57 % av det totala antalet).

När det gäller anläggningar som ingår i EU:s utsläppshandelssystem och som dessutom återfinns i förteckningen över anläggningar som släpper ut andra gaser än koldioxid rapporteras att tillstånd har utfärdats för primäraluminium och perfluorkarboner (PFC) i 13 länder (Frankrike, Förenade kungariket, Grekland, Island, Italien, Nederländerna, Norge, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Sverige och Tyskland), samt för produktion av salpetersyra och dikväveoxidutsläpp i 21 länder (undantagen är Cypern, Danmark, Estland, Irland, Island, Lettland, Liechtenstein, Luxemburg, Malta och Slovenien). När det gäller de

[13] Med artikel 21-rapporter avses rapporter lämnade av medlemsstaterna enligt föreskrifterna i artikel 21 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. I detta sammanhang avser ”deltagande länder” eller enbart ”länder” de 27 EU-medlemsstaterna, Förenade kungariket och EES-länderna (Island, Norge och Liechtenstein).

[14] Inom EU:s utsläppshandelssystem fastställs emissionsfaktorn för biomassa till noll om definitionen av begreppet ”biomassa” tillgodoses och om – vad biobränslen och flytande biobränslen beträffar – hållbarhetskriterierna enligt artikel 17.1 i direktiv 2009/28/EG (direktivet om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor) uppfylls. Inga utsläppsrätter behöver överlämnas för utsläpp med emissionsfaktor noll. I 2020 års artikel 21-rapporter rapporterade två deltagande länder (Lettland och Danmark) endast energiinnehållet i biomassa med emissionsfaktor noll och inte de faktiska utsläppen. Deras utsläpp räknas därför inte med i de totala utsläppen.

[15] Kategori C-anläggningar släpper ut mer än 500 000 ton koldioxidekvivalenter per år, kategori B-anläggningar mellan 500 000 och 50 000 ton koldioxidekvivalenter per år och kategori A-anläggningar mindre än 50 000 ton per år. Se kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).

[16] ”Anläggningar med låga utsläpp” betecknas som kategori A-anläggningar, vilka släpper ut mindre än 25 000 ton koldioxidekvivalenter per år (se artikel 47.2 i förordning (EU) nr 601/2012).

återstående dikväveoxidsektorerna – adipinsyra samt glyoxal och glyoxalsyra – rapporteras framställning i tre (Italien, Frankrike och Tyskland) respektive två länder (Frankrike och Tyskland). Endast Norge och Österrike rapporterade koldioxidavskiljnings- och lagringsverksamhet.

Precis som förra året har sju länder (Frankrike, Förenade kungariket, Island, Italien, Kroatien, Slovenien och Spanien) utnyttjat möjligheten att utesluta små utsläppskällor från EU:s utsläppshandelssystem i enlighet med artikel 27 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. Den totala mängd utsläpp som uteslöts 2019 uppgick till ungefär 3,81 miljoner ton koldioxid (cirka 0,25 % av de totala utsläppen från stationära anläggningar i EU:s utsläppshandelssystem, jämfört med 0,17 % året dessförinnan).

Enligt artikel 21-rapporterna 2020 har, precis som under tidigare år, åtta länder (Belgien, Danmark, Frankrike, Kroatien, Liechtenstein, Litauen, Nederländerna och Ungern) utnyttjat bestämmelsen i artikel 13 i förordningen om övervakning och rapportering[17] om att tillåta förenklade övervakningsplaner när riskerna är låga. När det gäller luftfartygsoperatörer med låga utsläpp har två, länder (Belgien och Island) rapporterat att de utnyttjade denna bestämmelse under 2019.

År 2019 uppgavs 611 luftfartygsoperatörer ha en övervakningsplan (7 % färre än under 2018). Av de rapporterade operatörerna var 50 % (308) kommersiella, medan återstående 50 % (303) var icke-kommersiella.[18] Totalt 262 stycken (43 %) räknades som små utsläppskällor (jämfört med 287 (44 %) under 2018).

[17] Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).
[18] Ett flygbolag som transporterar passagerare och riktar sig till allmänheten är ett exempel på en kommersiell luftfartygsoperatör. Ett privatägt flygplan är ett exempel på en icke-kommersiell luftfartygsoperatör.

2.2 Unionsregistret och EU:s transaktionsförteckning (EUTL)

I unionsregistret och Europeiska unionens transaktionsförteckning registreras kontoinnehavarnas allmänna utsläppsrätter och utsläppsrätter för luftfart samt transaktioner med dessa mellan kontona. I dessa system registreras även utsläppen från stationära anläggningar och luftfartygsoperatörer, och efterlevnaden av de krav som härrör från dessa utsläpp. Båda systemen drivs och underhålls av kommissionen, medan de nationella registeradministratörerna i de deltagande länderna fortsätter att fungera som kontaktpersoner för innehavarna av och företrädarna för kontona (företag och fysiska personer). Unionsregistret innehåller konton och uppgifter om efterlevnad, medan EUTL automatiskt kontrollerar, registrerar och godkänner alla transaktioner mellan kontona och på så sätt säkerställer att alla transfereringar överensstämmer med reglerna för EU:s utsläppshandelssystem.

Uppgifterna i unionsregistret och EUTL är en viktig källa till information för olika typer av rapportering inom ramen för utsläppshandelssystemet, till exempel för beräkningen av överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet (se kapitel 3.3) och Europeiska miljöbyråns rapportering. EUTL ger också möjlighet till insyn i EU:s utsläppshandelssystem genom att offentliggöra* uppgifter om hur stationära anläggningar och luftfartygsoperatörer uppfyller bestämmelserna för utsläppshandelssystemet och om transaktionerna mellan konton.

Unionsregistret, EUTL och den offentliga webbplatsen för EUTL var i full drift dygnet runt under årets alla dagar under hela 2019, med endast kortare avbrott på sammanlagt cirka 7 timmar på grund av tekniska uppgraderingar.

Från och med den 1 januari 2019 avbröt kommissionen[19] alla förfaranden beträffande Förenade kungariket i fråga om gratis tilldelning, auktionering och utbyte av internationella reduktionsenheter, i enlighet med skyddsåtgärderna[20] för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem i de fall där EU-lagstiftningen upphör att gälla för en medlemsstat som lämnar EU. Upphävandet återtogs automatiskt den 1 februari 2020, när avtalet om Förenade kungarikets utträde[21] ur EU trädde i kraft och säkerställde att brittiska anläggningar och luftfartygsoperatörer skulle fortsätta att uppfylla sina förpliktelser i samband med utsläpp från 2019 och 2020.

Avtalet som förbinder EU:s utsläppshandelssystem med Schweiz utsläppshandelssystem[22] trädde i kraft den 1 januari 2020. För att driftsätta länken mellan de två

[19] *Commission Decision C(2018) 8707 of 17 December 2018 on instructing the central administrator to temporarily suspend the acceptance by the European Union Transaction Log of relevant processes for the United Kingdom relating to free allocation, auctioning and the exchange of international credits* (ej översatt till svenska).
[20] Kommissionens förordning (EU) 2018/208 av den 12 februari 2018 om ändring av förordning (EU) nr 389/2013 om upprättande av ett unionsregister, EUT L 39, 13.2.2018, s. 3.
[21] Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (2019/C 384 I/01), EUT C 384 I, 12.11.2019, s. 1.
[22] Avtal mellan Europeiska unionen och Schweiziska edsförbundet om sammankoppling av deras utsläppshandelssystem för växthusgaser, EUT L 322, 7.12.2017, s. 3.

utsläppshandelssystemen enades parterna om att inrätta en provisorisk lösning[23] för att länka samman de två registren och möjliggöra överföringen av utsläppsrätter mellan dem. Den provisoriska lösningen togs i drift den 21 september 2020.

I mars 2019 antogs kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122[24], där regler fastställdes för unionsregistrets funktion för perioden 2021–2030. Det tekniska genomförandet av de nya regler som infördes genom förordningen är pågående och de nya funktionerna kommer att bli tillgängliga i unionsregistret från och med 1 januari 2021.

3. KOLDIOXIDMARKNADENS FUNKTION 2019

I det här kapitlet behandlas information som rör aspekter av tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem. Avsnittet om tillgång innehåller information om taket, gratis tilldelning, auktionering, undantaget från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion (artikel 10c), NER300-programmet och förberedelser för innovations- och moderniseringsfonderna samt ett kapitel om system för stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader och användningen av internationella krediter.

Vad avser efterfrågan lämnas information om mängden verifierade utsläpp. Därefter ges en beskrivning av hur de olika delarna av tillgång och efterfrågan på utsläppsrätter balanseras på koldioxidmarknaden via reserven för marknadsstabilitet.

[23] https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/markets/docs/decision_201902_swiss_ets_linking.pdf
[24] Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/1122 av den 12 mars 2019 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller unionsregistrets funktion, EUT L 177, 2.7.2019. s. 3.

3.1. Tillgång: utsläppsrätter i omlopp

3.1.1 Tak

Taket är den högsta absoluta mängd växthusgaser som får släppas ut av de enheter som omfattas för att garantera att målet för utsläppsminskningen uppfylls och motsvarar antalet utsläppsrätter som har satts i omlopp under en handelsperiod. Ett gemensamt EU-omfattande tak gäller för hela EU:s utsläppshandelssystem.

Taket för utsläpp från stationära anläggningar 2013 sattes till 2 084 301 856 utsläppsrätter. Detta tak sänks varje år med en linjär minskningsfaktor på 1,74 % jämfört med den genomsnittliga totala årliga kvantitet utsläppsrätter som utfärdats för perioden 2008–2012, vilket innebär att det högsta antal utsläppsrätter som kan utnyttjas av stationära anläggningar kommer att vara 21 % lägre 2020 än vad det var 2005.

Taket för luftfartssektorn sattes ursprungligen till 210 349 264 utsläppsrätter per år, vilket motsvarar en minskning på 5 % i förhållande till de genomsnittliga årliga utsläppen från luftfarten under perioden 2004–2006. Den 1 januari 2014 höjdes taket med 116 524 utsläppsrätter i samband med att Kroatien gick med i EU:s utsläppshandelssystem. Tanken var att detta tak skulle återspegla 2008 års lagstiftning*, som inkluderade alla flygningar från, till och inom EES i EU:s utsläppshandelssystem. Räckvidden för EU:s utsläppshandelssystem begränsades emellertid tillfälligt till flygningar inom EES mellan 2013 och 2016 för att stödja Icaos utveckling av en global åtgärd i syfte att stabilisera utsläppen från den internationella luftfarten på 2020 års nivåer. Antalet utsläppsrätter för luftfart som har satts i omlopp under perioden 2013–2016 är därför betydligt färre än det ursprungliga taket. År 2017 förlängdes den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till 2023, för att främja utvecklingen av Icaos globala åtgärd (se kapitel 4).

Under fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem (2021–2030) kommer taket för både stationära anläggningar och luftfarten att minska med en linjär minskningsfaktor på 2,2 %.

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen.

I tabell 1 återfinns siffrorna för taket avseende stationära anläggningar och antalet utsläppsrätter för luftfart som sattes i omlopp[25] varje år under utsläppshandelssystems fas 3.

[25] Antalet utsläppsrätter för luftfart som har satts i omlopp sedan 2013 är resultatet av en bottom-up-strategi som börjar med gratis tilldelning (fastställd på basis av verksamhetsbaserade riktmärken för operatörernas verksamhet inom EES). Därefter härleds det antal utsläppsrätter som utauktioneras från det faktum att 85 % av det totala antalet ska tilldelas gratis (med en särskild reserv för senare tilldelningar till snabbväxande luftfartygsoperatörer och nya aktörer) och 15 % utauktioneras.

Tabell 1: Tak för EU:s utsläppshandelssystem 2013–2020

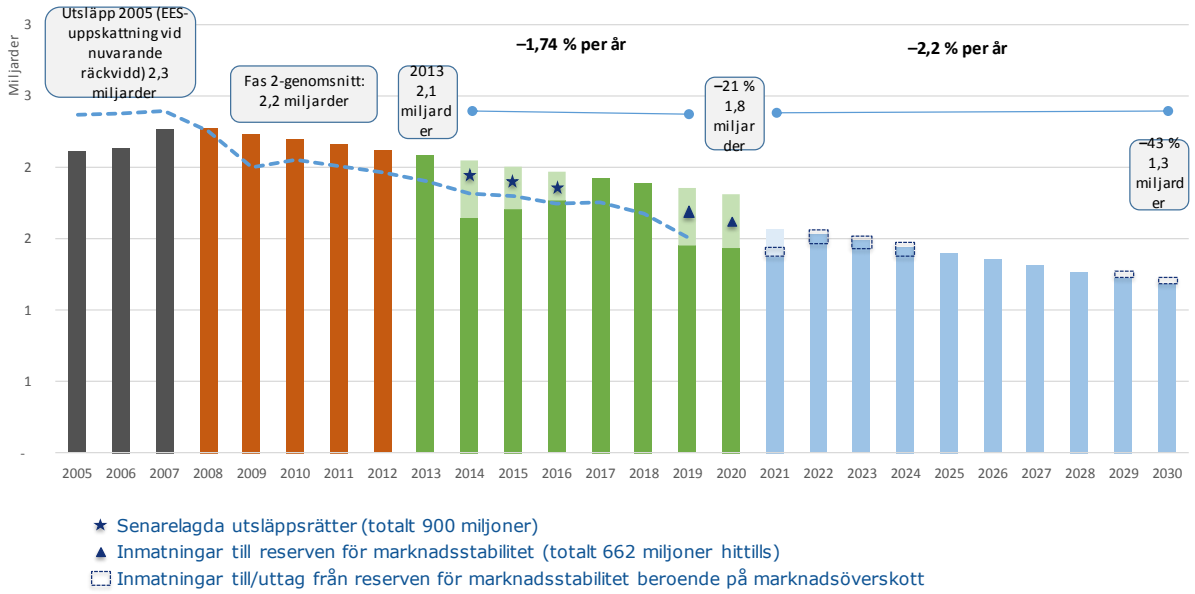
År	Årligt tak (fasta anläggningar)	Antal utsläppsrätter för luftfart som årligen satts i omlopp[26]
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 909 585
2019	1 854 716 381	38 946 562
2020	1 816 452 135	

Den 1 februari 2020 trädde avtalet om Förenade kungarikets utträde ur EU[27] i kraft. Direktivet om EU:s utsläppshandelssystem gäller till och med utgången av 31 december 2020, och enligt protokollet om Irland och Nordirland[28] kommer elproduktion belägen i Nordirland (NI) att fortsätta att omfattas av EU:s utsläppshandelssystem med tillämpliga rättigheter och skyldigheter.

Kommissionen beaktade denna utveckling genom att den 16 november 2020 anta ett kommissionsbeslut[29] om den sammanlagda kvantiteten utsläppsrätter i unionen. I figur 1 sammanställs takminskningen till följd av höjningen av den linjära minskningsfaktorn till 2,2 % år 2021, och illustreras den roll inflödet genom reserven för marknadsstabilitet och de senarelagda bidragen till och reserven har (se även kapitel 3.3).

[26] De uppdaterade siffrorna omfattar utbytet av internationella reduktionsenheter utöver utsläppsrätter som tilldelats gratis och auktionerade utsläppsrätter.
[27] https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement_sv
[28] https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/eu-uk-withdrawal-agreement/protocol-ireland-and-northern-ireland_sv
[29] Kommissionens beslut C/2020/7704.

Figur 1: Takminskning till följd av höjningen av den linjära minskningsfaktorn till 2,2 % år 2021[30]

[30] Taket för 2021-2030 avspeglar offentliggörandet efter brexit av den totala volymen utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem via kommissionens beslut C/2020/7704. Effekterna av de ökade utsläppsminskningsmålen för 2030 som lades fram av kommissionen den 17 september 2020 i meddelandet *Stepping up Europe's 2030 climate ambition* om lagstiftningen om utsläppshandelssystemet kommer att utvärderas i den förestående översynen av klimatlagstiftningen.

3.1.2 Utfärdade utsläppsrätter

3.1.2.1 Gratis tilldelning

Även om auktionering i fas 3 i EU:s utsläppshandelssystem är standardmetoden för tilldelning har en betydande mängd utsläppsrätter tilldelats gratis till industrianläggningar för att hantera risken för koldioxidläckage (att företag av kostnadsskäl överför produktion till tredjeländer med mindre stränga begränsningar för utsläpp av växthusgaser, vilket kan leda till att deras totala utsläpp ökar). Följande principer tillämpas:

- Elproduktion är inte längre berättigad gratis tilldelning av utsläppsrätter.
- Gratis utsläppsrätter för tillverkningsindustrin fördelas enligt harmoniserade EU-regler.
- Gratis tilldelning baseras på prestandariktmärken för att stärka incitamenten för att minska utsläppen av växthusgaser och göra innovationer samt belöna de effektivaste anläggningarna.
- En ny EU-omfattande reserv för nya deltagare för nya industrianläggningar och anläggningar med väsentligt ökad kapacitet har inrättats, motsvarande 5 % av det totala antalet utsläppsrätter för fas 3.

De sektorer och delsektorer som anses löpa avsevärd risk för koldioxidläckage anges i en förteckning*. Ursprungligen gällde förteckningen perioden 2015–2019, men dess giltighetstid förlängdes till den 31 december 2020 genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem.

I fas 3, eftersom efterfrågan på gratis tilldelning översteg den tillgängliga kvantiteten, minskades tilldelningen till alla anläggningar inom EU:s utsläppshandelssystem med samma procentsats med hjälp av en ”sektorsövergripande korrigeringsfaktor”**. De ursprungliga värdena för den sektorsövergripande korrigeringsfaktorn sågs över 2017.***

*Den aktuella koldioxidläckageförteckningen finns på http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:32014D0746

** Kommissionens beslut 2013/448/EU, EUT L 240, 7.9.2013, s. 27.

I fas 3 tilldelas ungefär 43 % av den sammanlagda kvantiteten tillgängliga utsläppsrätter gratis, medan andelen utsläppsrätter som ska auktioneras av medlemsstaterna uppgår till cirka 57 %.

Den ursprungliga reserven för nya deltagare innehöll 480,2 miljoner utsläppsrätter, efter avdrag för 300 miljoner utsläppsrätter till NER300-programmet som syftar till att främja innovation. Fram till juni 2020 hade 171,1 miljoner utsläppsrätter reserverats för 1089 anläggningar för hela fasen 3. Den återstående reserven för nya deltagare uppgår till 309,1 miljoner utsläppsrätter. Medan det förväntas att tilldelningarna kommer att ändras fram till slutet av fas 3 kommer ett stort antal utsläppsrätter att förbli outnyttjade. I slutet av fas 3

kommer outnyttjade utsläppsrätter från fas 3 från reserven för nya deltagare att placeras i reserven för marknadsstabilitet, varav 200 miljoner utsläppsrätter kommer att placeras i reserven för nya deltagare för fas 4.

Fram till utgången av juni 2020 kommer de gratis tilldelningar som ursprungligen godkänts fram till slutet av fas 3 att minskas med omkring 570 miljoner utsläppsrätter på grund av att anläggningar har stängts eller minskat sin produktion eller produktionskapacitet.

Tabell 2: Antal utsläppsrätter (i miljoner) som tilldelats gratis till industrin under perioden 2013– juni 2020[31]

	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Gratis tilldelning[32] **((EU27+UK+EES/Efta staterna))**	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1[33]	724,8
Tilldelningar från reserven för nya deltagare (investeringar i nyetableringar och kapacitetshöjningar)	11,7	15,2	18,9	22,7	24,4	26,0	26,5	25,4
Gratis utsläppsrätter som ännu inte har tilldelats på grund av nedläggningar eller förändringar i produktion eller produktionskapacitet	40,6	59,5	73,1	70,5	79,1	83,4	79,8	84,6

För att förebygga risken för koldioxidläckage ska gratis tilldelning fortsätta efter 2020, baserat på riktmärken som härleds med hänsyn till prestandan hos de 10 % av anläggningarna som är effektivast i EU. I februari 2019 antog kommissionen koldioxidläckageförteckningen för 2021–2030[34], som kommer att vara giltig under hela denna period. I denna förteckning preciseras vilka sektorer som gynnas av en högre andel gratis tilldelning.

[31] Medan tidigare års siffror baserades på anmälningar från medlemsstaterna fram till slutet av juni för respektive år, är de i detta års rapport baserade på unionsregistret med slutdatum satt till 30 juni 2020. Detta nya tillvägagångssätt valdes för att på ett mer korrekt sätt återspegla tilldelningarna när de inträffar och tas upp i unionsregistret.
[32] Ursprunglig mängd, före tillämpning av de minskningar som anges nedan.
[33] Tilldelning för Förenade kungariket (48,0 miljoner utsläppsrätter av den totala mängden för 2019) som avbröts 2019 på grund av skyddsåtgärderna för att värna miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem som återtogs 2020.
[34] Kommissionens delegerade beslut (EU) 2019/708, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=SV

För att avspegla utvecklingen inom teknik och innovation kommer riktmärkesvärdena att uppdateras för 2021–2025 och 2026–2030 på grundval av faktiska uppgifter. Den delegerade akten om revidering av reglerna för gratis tilldelning för perioden 2021–2030 antogs i december 2018[35]. Genomförandeförordningen om reviderade riktmärkesvärden som ska tillämpas under perioden 2021–2025 förväntas antas i slutet av 2020 (se tillägg 6 till bilagan).

Under fas 4 kommer tilldelningarna till enskilda anläggningar att justeras i god tid för att avspegla betydande ökningar och minskningar i produktionen. För att förhindra manipulation och missbruk av systemet för justering av tilldelningar och för att undvika all oskälig administrativ börda antog kommissionen i oktober 2019 en genomförandeakt där ytterligare bestämmelser om justeringarna fastställs[36] (se tillägg 6 till bilagan).

3.1.2.2 Auktionering av utsläppsrätter

Auktionering standardmetoden för tilldelning av utsläppsrätter. De primära auktionerna styrs av auktioneringsförordningen*, som innehåller uppgifter om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionsförfarandet i syfte att se till att det sker på ett transparent, tydligt, harmoniserat och icke-diskriminerande sätt.

* Kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 302, 18.11.2010, s. 1).

2019 års auktioner genomfördes via auktionsplattformen EEX som anordnar auktioner i form av en gemensam auktionsplattform för de 25 medlemsstater som deltar i ett gemensamt upphandlingsförfarande samt Polen, som har valt att lämna det gemensamma upphandlingsförfarandet men ännu inte har förordnat någon fristående auktionsplattform, samt Tyskland, som en fristående auktionsplattform.

EEX påbörjade auktionering för Island, Liechtenstein och Norge i juni 2019 efter att EES-avtalet hade ändrats så att de kunde delta i det gemensamma upphandlingsavtalet för den gemensamma auktionsplattformen. Enligt överenskommelse med de tre länderna är auktionsvolymerna för 2013–2018 fördelade över åren 2019 och 2020 för att säkerställa en stabil och förutsägbar tillgång på utsläppsrätter på marknaden.

I enlighet med de skyddsåtgärder som antagits för att skydda miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem[37], auktionerades inga utsläppsrätter under 2019 ut för Förenade kungarikets räkning. I och med ikraftträdandet av utträdesavtalet den 1 februari 2020 återupptogs auktionerna för Förenade kungariket den 4 mars 2020, och äger rum via

[35] Kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/331, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:059:FULL&from=SV

[36] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/1842 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019R1842&from=EN

[37] *Commission Decision C(2018) 8707 of 17 December 2018 on instructing the central administrator to temporarily suspend the acceptance by the European Union Transaction Log of relevant processes for the United Kingdom relating to free allocation, auctioning and the exchange of international credits* (ej översatt till svenska).

auktionsplattformen ICE. Den kvantitet som ingår i Förenade kungarikets auktionskalender för 2020 utgörs av de kombinerade auktionsvolymerna för 2019 och 2020.

Fram till den 30 juni 2020 hade mer än 1 700 auktioner anordnats. I tabell 3 ges en översikt över de volymer utsläppsrätter[38] som auktionerades av EEX och ICE fram till den 30 juni 2020, inklusive de tidiga auktionerna[39] för allmänna utsläppsrätter.

Tabell 3: Total mängd utsläppsrätter för fas 3 som har auktionerats mellan 2012 och 30 juni 2020[40]

År	Allmänna utsläppsrätter	Utsläppsrätter för luftfart
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500
2019	588 540 000	5 502 500
2020 (till den 30 juni 2020)	360 446 000	3 371 500

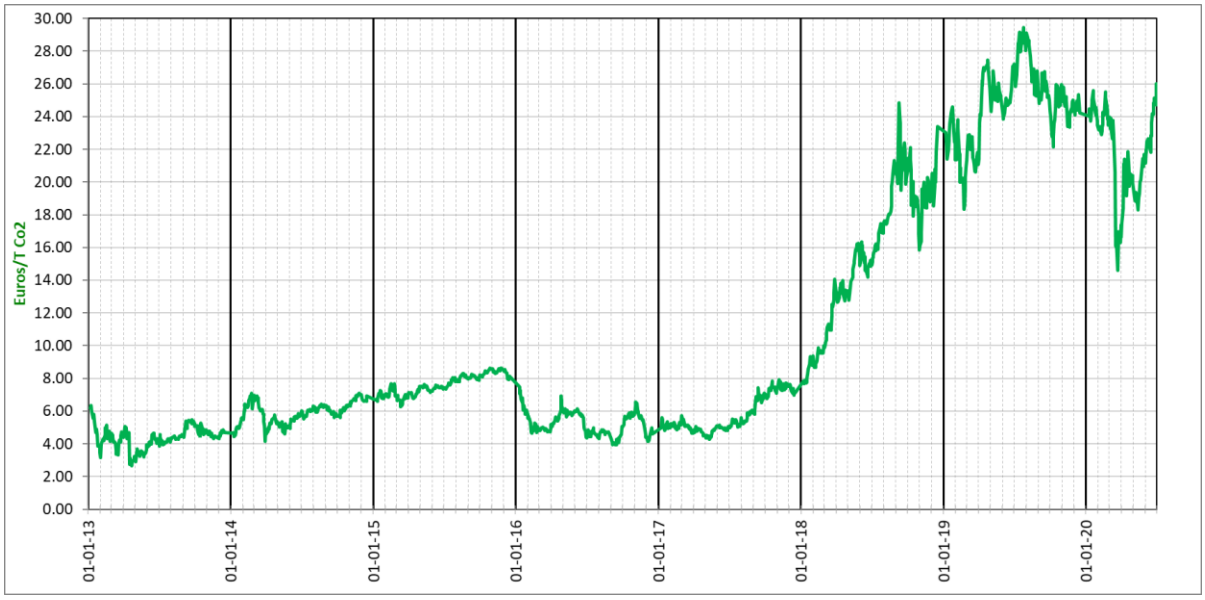
Källa: EEX

Idrifttagandet av reserven för marknadsstabilitet i januari 2019 har minskat auktionstillgången väsentligt, vilket framgår av tabell 3. Auktionerna genomfördes i allmänhet friktionsfritt, och auktionspriserna låg generellt nära sekundärmarknadspriserna.

Mellan januari 2019 och juni 2020 ställdes tre auktioner in, antingen på grund av att reservpriset inte uppnåddes eller för att den totala volymen anbud var mindre än den auktionerade volymen, i enlighet med de relevanta bestämmelserna i auktioneringsförordningen. Med dessa tre auktioner ställdes totalt 15 auktioner in av de mer än 1 700 auktioner som har genomförts enligt auktioneringsförordningen sedan i slutet av 2012. En översikt över auktionspriserna från 2013 till den 30 juni 2020 ges i figur 2:

[38] Antalet allmänna utsläppsrätter har fastställts med hänsyn till beslut 1359/2013/EU. Antalet utsläppsrätter för luftfart har fastställts i enlighet med beslut nr 377/2013/EU och förordning (EU) nr 421/2014.
[39] Tidiga auktioner av utsläppsrätter för fas 3 hölls 2012 med hänsyn till den vanliga affärsmetoden inom elsektorn, som går ut på att sälja el på forwardkontraktsbasis och köpa in den inmatning som behövs (inklusive utsläppsrätter) när de säljer sin produktion.
[40] Tabellen innehåller auktionsvolymer för EU27 + Förenade kungariket + EES.

Figur 2: Auktionspris för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2020

___ Auktionspris

Källa: EEX

Antalet deltagare i auktionerna för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2020 anges i tillägg 2. På auktionsplattformarna offentliggörs de utförliga resultaten av varje auktion på särskilda webbplatser inom lämplig tid. Mer information om resultatet av auktionerna, bland annat om deltagande, täckningsgrader och priser, finns i medlemsstaternas rapporter som offentliggörs på kommissionens webbplats[41].

De totala intäkter som genererats av medlemsstaterna, Förenade kungariket och EES-länderna från auktionerna mellan 2012 och den 30 juni 2020 översteg 57 miljarder euro (se tabell 2.1 och 2.2 i tillägg 2). Enbart under 2019 översteg de totala intäkterna 14 miljarder euro, medan de under första halvåret 2020 uppgick till 7,9 miljarder euro. Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem bör medlemsstaterna använda minst 50 % av intäkterna från auktioneringen, inklusive alla intäkter från utsläppsrätter som fördelas för solidaritet och tillväxt, och alla intäkter från utsläppsrätter som utfärdats avseende luftfart[42], för klimat- och energirelaterade ändamål.

Enligt de uppgifter som medlemsstaterna lämnat till kommissionen använde eller avsåg medlemsstaterna att använda sammanlagt 77 % av dessa intäkter för angivna klimat- och energirelaterade ändamål 2019. Under perioden 2013–2019 användes omkring 78 % av auktionsintäkterna för sådana ändamål. Medan en liten del av detta belopp (omkring 1,9

[41] http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_sv.htm
[42] Artikel 3d.4 i direktiv 2003/87/EG.

miljarder eller 4 % av de totala intäkterna för denna period) användes den största delen av intäkterna i fas 3 för klimat- och energirelaterade ändamål (i synnerhet förnybar energi, energieffektivitet och hållbar transport)[43].

År 2019 ändrades auktioneringsförordningen[44] för att fastställa ramen för auktionering av utsläppsrätter och projekthanteringen inom innovationsfonden och moderniseringsfonden under fas 4. Ändringen avspeglar även klassificeringen av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som finansiella instrument enligt direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (Mifid II).

I maj 2020 offentliggjorde kommissionen en anbudsinfordran[45] för upphandlingen av den tredje gemensamma auktionsplattformen i EU:s utsläppshandelssystem, där utsläppsrätter kommer att auktioneras för 25 medlemsstaters och 3 EES-Eftastaters räkning, liksom utsläppsrätterna för innovationsfonden och moderniseringsfonden. Auktionerna vid den tredje gemensamma auktionsplattformen förväntas inledas i början av 2021.

3.1.2.3 Undantag från fullständig auktionering för el- och värmeproduktion

I artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem föreskrivs ett undantag från den allmänna auktioneringsregeln för att stödja investeringar i modernisering av elsektorn i vissa medlemsstater med lägre inkomster. Åtta av tio berättigade medlemsstater* använde detta undantag under fas 3 och tilldelar elproducenter ett antal gratis utsläppsrätter förutsatt att investeringarna i fråga genomfördes.
De utsläppsrätter som har tilldelats gratis enligt artikel 10c dras av från den mängd som respektive medlemsstat annars skulle ha auktionerat. Den allmänna principen är att elproducenterna kan få gratis utsläppsrätter motsvarande det ekonomiska värdet av de investeringar som de gör enligt de nationella investeringsplanerna, eller motsvarande inbetalningar till en nationell fond som används för att finansiera sådana investeringar, baserat på nationella regler för genomförandet av undantaget. Eftersom tilldelningen av gratis utsläppsrätter till elproducenter enligt artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem i princip skulle omfatta statligt stöd, har de nationella ordningarna för att genomföra undantaget enligt artikel 10c godkänts enligt reglerna för statligt stöd och omfattas av kraven i riktlinjerna för statligt stöd. Tilldelningen sker på grundval av årlig rapportering till, och godkännande från, kommissionen.**
Gratis tilldelning enligt artikel 10c kommer att fortsätta att vara tillgänglig under fas 4, men med förstärkta bestämmelser om insyn och med en möjlighet för stödberättigade medlemsstater att använda hela eller delar av sin tilldelning enligt artikel 10c för att stödja investeringar inom ramen för moderniseringsfonden (se kapitel 3.1.2.6). Baserat på den information medlemsstaterna lämnat till kommissionen kommer användningen av artikel 10c att vara begränsad under nästa fas, då endast Bulgarien, Rumänien och Ungern väljer att tillämpa undantaget. Övriga berättigade medlemsstater***, inklusive Polen och Tjeckien, som hade de största volymerna av gratis tilldelning under en övergångsperiod under fas 3, valde att sluta tillämpa undantaget.

* I fas 3 hade Bulgarien, Cypern, Estland, Lettland, Litauen, Malta, Polen, Rumänien, Tjeckien och Ungern rätt att tillämpa undantaget. Malta och Lettland beslutade att inte utnyttja det.

** Riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2012 (EUT C 158, 5.6.2012, s. 4).

*** I fas 4 har Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Polen, Slovakien, Rumänien, Tjeckien och Ungern rätt

Det sammanlagda värdet av det rapporterade investeringsstödet under åren 2009–2019 är cirka 13,1 miljarder euro. Ungefär 83 % av detta belopp användes för att uppgradera och

[43] Mer detaljerad information om användningen av inkomsterna från auktioneringen finns i EU:s lägesrapport om klimatåtgärder för 2020.
[44] Kommissionens delegerade förordning (EU) av den 28 augusti 2019 om ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 för att anpassa auktioneringen av utsläppsrätter till reglerna för EU:s utsläppshandelssystem för perioden 2021–2030 och till klassificeringen av utsläppsrätter som finansiella instrument i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU.
[45] https://etendering.ted.europa.eu/cft/cft-display.html?cftId=6456&locale=sv

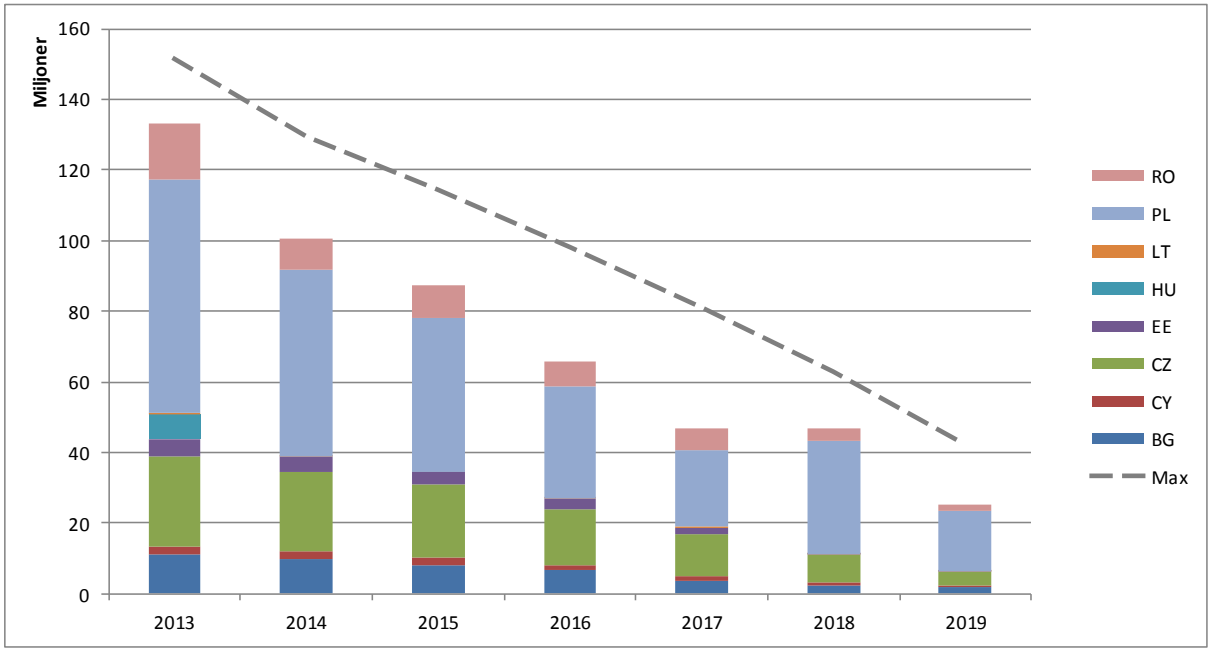
utrusta infrastruktur, medan resten av investeringarna avsåg diversifieringen av energimixen och ren teknik.

Antalet utsläppsrätter som tilldelades gratis till elproducenter för 2019 anges i tabell 1.1 i tillägg 1 till bilagan, medan det maximala antalet utsläppsrätter per år framgår av tabell 1.2 i tillägg 1.

Utsläppsrätter som inte tilldelats i fas 3 får auktioneras eller, enligt bestämmelserna i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, tilldelas under perioden 2021–2030 till investeringar som har valts ut enligt artikel 10c genom konkurrensutsatta anbudsförfaranden eller till moderniseringsfonden. Ungern valde att överföra sina ej tilldelade utsläppsrätter från fas 3 till sin 10c-volym i fas 4, medan de flesta andra medlemsstater valde att auktionera sina återstående utsläppsrätter. Rumänien utnyttjade bägge alternativen genom att överföra en del av sina ej tilldelade utsläppsrätter till fas 4 och auktionera en annan del.

I figur 3 visas antalet utsläppsrätter enligt artikel 10c som tilldelades för perioden 2013–2019 per medlemsstat.

Figur 3: Antal utsläppsrätter som har tilldelats gratis enligt artikel 10c[46]

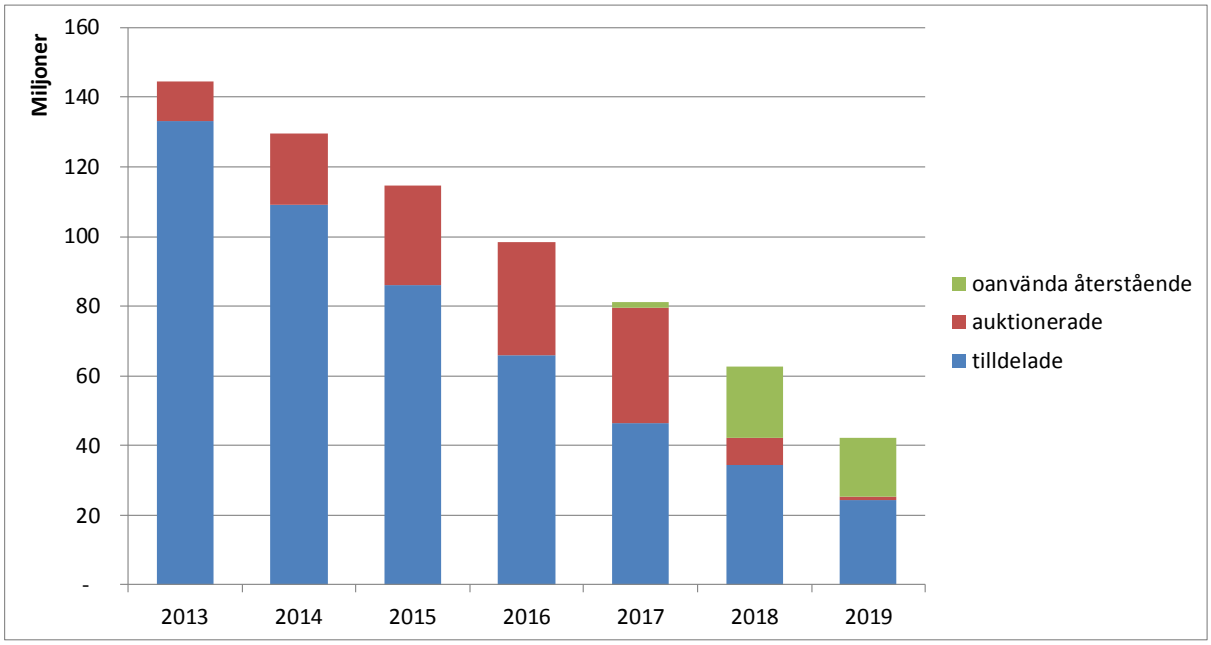

Källa: GD Klimatpolitik.

I figur 4 visas i vilken utsträckning utsläppsrätter enligt artikel 10c från varje tilldelning av fas 3 har tilldelats, lagts till auktioneringen eller förblivit outnyttjade.

[46] Antalet utsläppsrätter enligt artikel 10c i denna figur kan inbegripa senarelagda utsläppsrätter för tidigare år. I detta fall återges de relevanta antalen i EUTL.

Figur 4: Fördelning av utsläppsrätter (tilldelade, auktionerade och återstående outnyttjade)[47]

Källa: GD Klimatpolitik

Tabell 4 visar antalet outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c som auktionerats under perioden 2013–2020 samt hur många utsläppsrätter som fortfarande var outnyttjade efter tilldelningsåret 2019, som antingen kommer att auktioneras under 2021, överföras för tilldelning enligt artikel 10c i fas 4, eller överföras till moderniseringsfonden.

Tabell 4: Hantering av outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c från tilldelningsåren 2013–2019[48]

Medlemsstat	Antal utsläppsrätter enligt artikel 10c som har auktionerats (i miljoner)	Antal utsläppsrätter enligt artikel 10c som fortfarande är outnyttjade (i miljoner)
BG	**9,8**	**0,5**
CY	**0,0**	**0,0**
CZ	**0,4**	**0,0**
EE	**2,9**	**0,0**
LT	**1,2**	**0,1**
PL	**105,3**	**34,7**
RO	**15,4**	**3,6**
HU	**0**	**0,9**

[47] Siffrorna innefattar de mängder som ska auktioneras till och med auktionskalendern för 2020.
[48] Siffrorna innefattar de mängder som ska auktioneras till och med auktionskalendern för 2020 (från utsläppsrätter för åren 2013–2019).

Totalt	**135,0**	**39,7**

Källa: GD Klimatpolitik

Antalet icke tilldelade utsläppsrätter som medlemsstaterna har auktionerat (eller planerar att auktionera) inom ramen för undantaget enligt artikel 10c för perioden 2013–2021 anges i tabell 1.3 i tillägg 1 till bilagan.

3.1.2.4 NER300-programmet

NER300 är ett storskaligt finansieringsprogram för innovativa koldioxidsnåla energidemonstrationsprojekt. Syftet är att demonstrera miljösäker avskiljning och lagring av koldioxid och innovativa tekniker för förnybar energi i kommersiell skala inom EU. NER300 finansierades genom monetarisering av 300 miljoner utsläppsrätter från reserven för nya deltagare. Medlen fördelades till projekt som valdes ut genom två ansökningsomgångar i december 2012 och juli 2014.

Resultatet av de två ansökningsomgångarna för NER300-programmet blev att 38 RES-projekt och ett CCS-projekt i 20 EU-medlemsstater tilldelades totalt 2,1 miljarder euro. Sedan 31 december 2019 är nio projekt i drift: bionergiprojekt i Verbiostraw i Tyskland, landbaserade vindkraftprojekt i Blaiken i Sverige och vindkraftparken Handalm i Österrike, projekten för de havsbaserade vindkraftparkerna Veja Mate och Nordsee One i Tyskland, projektet för smarta nät ”Puglia Active Network” i Italien, flytande havsbaserade vindkraftprojekt i Vertimed i Frankrike och Windfloat i Portugal, samt koncentrerade solkraftprojektet Minos i Grekland. Ett projekt, det italienska bioenergiprojektet BEST, betraktas som färdigställt.

För ytterligare tre projekt från den andra ansökningsomgången fortskrider förberedelserna för driftsättning senast den 30 juni 2021. Med tanke på den ekonomiska och politiska utmaning som har funnits sedan NER300-programmet inrättades har 22 projekt inte fått tillräckligt med ytterligare ekonomiskt stöd och därmed dragits tillbaka, vilket frigör totalt 1,455 miljarder euro. Fyra andra projekt befinner sig i olika utvecklingsstadier.

Det ändrade NER300-beslutet[49] innebar att frigjorda medel från de avbrutna projekten från den första ansökningsomgången (hittills 708,7 miljoner euro) kunde återinvesteras i befintliga finansiella instrument – energidemonstrationsprojekten InnovFin och skuldinstrumentet för Fonden för ett sammanlänkat Europa (FSE DI), som båda administreras av Europeiska investeringsbanken (EIB). På så sätt kommer man att kunna maximera vinsterna med NER300-programmet och attrahera ytterligare privata investeringar i koldioxidsnål innovation.

[49] Kommissionens beslut (EU) 2017/2172 av den 20 november 2017 om ändring av beslut 2010/670/EU vad gäller användningen av icke-utbetalda intäkter från den första ansökningsomgången.

Under perioden som omfattas av rapporten har tre projekt valts ut för att ta del av de outnyttjade medlen i NER300 inom energidemonstrationsprojekten InnovFin, med ett stöd på cirka 95 miljoner euro (se tillägg 8 till bilagan).

Projektutvecklingsstöd inom ramen för InnovFin-instrumentet finns också tillgängligt för projektansvariga för att öka projektens mognad. Nyligen kunde tre klimatprojekt dra nytta av 692 000 euro i projektutvecklingsstöd, stöd uppbackat av outbetalda medel från NER300. Dessa projekt, i Sverige, Italien och Nederländerna, tar itu med klimatförändringen genom att utveckla innovativa demonstrationsanläggningar som är först i sitt slag (se tillägg 8 till bilagan).

Slutligen tilldelades stöd på omkring 34 miljoner euro från outbetalda NER300-medel inom ramen för FSE DI till tre innovativa projekt inom ren transport i Italien och Tyskland (se tillägg 8 till bilagan).

De frigjorda medlen från avbrutna projekt från den andra ansökningsomgången (hittills 746 miljoner euro) kommer att läggas till de tillgängliga resurserna för innovationsfonden.

Tabell 5: NER300-projekt som fick anslag i den första och andra ansökningsomgången[50]

	Ansökningsomgång 1	**Ansökningsomgång 2**
Projekt under förberedelse	0	6
Projekt under statusrevidering	1	0
Pågående projekt	8	1
Slutförda projekt	1	0
Indragna projekt	10	12
Totalt	20	19

Källa: GD Klimatpolitik

[50] I linje med kommissionens beslut 2010/670/EU måste slutliga investeringsbeslut för de projekt som fick anslag i den första ansökningsomgången fattas före 2016 års utgång. För de projekt som fick anslag i den andra ansökningsomgången måste beslut fattas före utgången av juni 2018.

3.1.2.5 Innovationsfonden

Innovationsfonden är en av de två fonder för koldioxidsnål teknik som inrättades genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för 2021–2030. Den kommer på konkurrensutsatt bas att ge stöd till ny marknadsutveckling och demonstration i kommersiell skala av innovativ teknik och banbrytande innovationer i sektorer som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem, däribland innovativ förnybar energi, energiintensiva industrier, avskiljning, lagring och användning av koldioxid, energilagring samt ersättningsprodukter och sektorsövergripande projekt. Den kommer att finansieras genom auktionering av 450 miljoner utsläppsrätter och outbetalda intäkter från den andra

En första ansökningsomgång[51] för innovationsfonden inleddes i juli 2020. Ansökningsomgången är öppen för projekt inom stödberättigade sektorer i EU:s medlemsländer, Norge och Island. Den kommer att ge stöd för sammanlagt 1 miljard euro till storskaliga projekt inom ren energi med kapitalkostnader på mer än 7,5 miljoner euro. Innovationsfondens stöd kommer att delas ut flexibelt, baserat på projektspecifika milstolpar, och kan täcka upp till 60 % av kostnaderna förknippade med innovation. Stöd från fonden kan kombineras med andra offentliga finansieringsinitiativ, t.ex. statligt stöd eller andra EU-finansieringsprogram. Den första ansökningsomgången kommer att följas av regelbundna ansökningsomgångar fram till 2030, för att hjälpa företag att investera i och föra till marknaden de banbrytande lösningar inom ren teknologi som krävs för att EU ska bli klimatneutralt 2050.

Oberoende externa utvärderare kommer att bedöma projekten utifrån en heltäckande uppsättning kriterier: undvikande av växthusgasutsläpp, innovationspotential, projektens ekonomiska, tekniska och driftsmässiga mognad liksom deras potential för uppskalning och kostnadseffektivitet.

För projekt som betraktas som lovande men ännu inte tillräckligt mogna har projektet en budget på 8 miljoner euro för att bidra till projektutveckling.

Projekt kan söka via EU-portalen för finansiering och anbud[52]. Tidsfristen för att lämna in ansökningar för den första etappen är 29 oktober 2020. De sökande kommer att informeras om resultaten av utvärderingen och bjudas in att lämna en fullständig ansökan eller få projektutvecklingsstöd under första kvartalet 2021. Informationen om utvärderingsresultaten från den andra etappen kommer att tillhandahållas under fjärde kvartalet 2021. Stödet kommer att beviljas i slutet av 2021.

Dessutom planerar kommissionen att lansera en särskild ansökningsomgång för småskaliga projekt i slutet av 2020.

[51] Ansökningsomgången kan nås via https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/innovfund-lsc-2020-two-stage
[52] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home

3.1.2.6 Moderniseringsfonden

Moderniseringsfonden är den andra av de två fonderna för koldioxidsnål teknik som inrättades genom direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för fas 4. Den ska stödja investeringar för att modernisera energisektorn och övergripande energisystem i tio medlemsstater med lägre inkomster[53]. Fonden kommer att inleda sin verksamet 2021.

Moderniseringsfondens medel fördelas bland de stödmottagande medlemsstaterna enligt artikel 10 d och bilaga IIb i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem. Dessutom beslutade Kroatien, Litauen, Rumänien, Slovakien, Tjeckien och Ungern att överföra mer utsläppsrätter till sina andelar i moderniseringsfonden. Därmed förfogar fonden över sammanlagt nästan 650 miljoner utsläppsrätter.

I direktivet om EU:s utsläppshandelssystem fastställs prioritetsområden för investeringar, nämligen produktion och användning av el från förnybara källor, förbättrad energieffektivitet (förutom fossilbränsleanläggningar), energilagring, modernisering av energinätverk och rättvis övergång i kolberoende regioner. Åtminstone 70 % av moderniseringsfondens resurser måste spenderas på prioritetsinvesteringar. Investeringar i områden som inte är prioriterade kommer and undersökas närmare av Europeiska investeringsbanken (EIB) och bli föremål för en omröstning i en investeringskommitté bestående av medlemsstaterna, EIB och kommissionen.

Kommissionen antog genomförandeakten[54] om driften av moderniseringsfonden i juli 2020. I genomförandeakten fastställs ett enkelt förfarande där de stödmottagande medlemsstaterna ansvarar för urval, finansiering och rapportering av investeringar och måste efterleva tillämpliga regler för statsstöd. Kommissionen ansvarar för utbetalningsbesluten, till följd av EIB:s utvärdering.

[53] Bulgarien, Estland, Kroatien, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovakien, Tjeckien och Ungern.
[54] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1001, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX:32020R1001

3.1.2.7 Kompensation för indirekta koldioxidkostnader

Utöver EU-omfattande harmoniserad tilldelning av gratis utsläppsrätter för att täcka direkta koldioxidkostnader får medlemsstaterna bevilja statligt stöd för att kompensera vissa elintensiva industrier för indirekta koldioxidkostnader, dvs. kostnader till följd av höjda elpriser på grund av att elproducenter överför kostnaderna för köp av utsläppsrätter till konsumenterna.

För att minimera de konkurrensmässiga snedvridningarna på den inre marknaden, öka insynen och hålla fast vid målet för direktivet om EU:s utsläppshandelssystem att uppnå kostnadseffektiv minskning av koldioxidutsläppen, antog kommissionen riktlinjerna för statliga stödåtgärder för EU-systemet för handel med utsläppsrätter*, som gäller till och med slutet av 2020. I riktlinjerna fastställs bland annat stödberättigade sektorer och högsta stödbelopp som kompensation för indirekta koldioxidkostnader.

Eftersom de nuvarande riktlinjerna snart löper ut reviderade kommissionen riktlinjerna för statliga stödåtgärder för EU-systemet för handel med utsläppsrätter för 2021–2030. De nya riktlinjerna för statliga stödåtgärder** den 21 september 2020 (se även tillägg 6 till bilagan).

* Riktlinjer för vissa statliga stödåtgärder inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser efter 2013 (EUT C 158, 5.6.2013, s. 4).

Hittills har kommissionen godkänt 14[55] stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader i 13 medlemsstater. I augusti 2019 godkände kommissionen ett nytt system för Polen[56]. Polen förväntas att under 2020 börja kompensera för indirekta kostnader som uppkom 2019. Detsamma gäller för ett rumänskt system som godkändes av kommissionen i maj 2020[57]. Ett antal andra medlemsstater har uppgivit att de avser börja kompensera för indirekta kostnader.

Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska de medlemsstater som har infört ett stödsystem för indirekta kostnader på lätt tillgängligt sätt offentliggöra den totala kompensationens storlek uppdelad på de sektorer och delsektorer som fått stöd, inom tre månader från utgången av varje år.

En sammanfattning av de uppgifter som medlemsstaterna offentliggjort om kompensation som har betalats ut under 2019 presenteras i tabell 6. Eftersom Polen och Rumänien inte kompenserade för indirekta kostnader som uppkom 2018 återfinns inte dessa medlemsstater i tabellen.

[55] Dessutom har ändringar godkänts för de franska och spanska ordningarna.
[56] https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_53850
[57] https://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_56403

Tabell 6: Kompensation för indirekta kostnader som utbetalades 2019

Land	Stödordningens varaktighet	Kompensation som utbetalades 2019 för indirekta kostnader under 2018 (i miljoner euro)	Antal stödmottagare (anläggningar)	Auktionsintäkter 2018 (i miljoner euro)[58]	Andel av auktionsintäkterna som har använts till kompensation för indirekta kostnader
Förenade kungariket[59]	2013–2020	22	60	1607	3,7 %
DE	2013–2020	219	898	2565	8,5 %
BE (FL)	2013–2020	35,9	107	379	11,4 %
BE (VL)	2017–2020	7,5	29		
NL	2013–2020	40,3	92	501	8,0 %
EL	2013–2020	16,8	50	519	3,2 %
LT	2014–2020	0,3	1	80	0,3 %
SK	2014–2020	6	8	229	2,6 %
FR	2015–2020	102,1	286	818	12,4 %
FI	2016–2020	29,1	61	250	11,6 %
ES	2013–2015	172,2	183	1291	13,3 %
LU	2018–2020	4,2	4	18	23,2 %

Källa: Ländernas framställningar till GD Klimatpolitik

Totalt betalade de tio EU-medlemsstaterna och Förenade kungariket under 2019 ut cirka 656 miljoner euro i kompensation för indirekta kostnader som uppkom 2018. Det är nästan 200 miljoner mer än det belopp som betalades ut 2018. Den påtagliga ökningen jämfört med föregående år kan å ena sidan förklaras med Spaniens betydande budgetökning (från 6 miljoner euro 2018 till 172 miljoner euro 2019), och å andra sidan med den svaga ökningen av det koldioxidpris som används för att beräkna kompensationen. Den bestående ökningen av koldioxidpriset under 2018 återspeglas ännu inte helt och hållet i de belopp som betalades ut 2019 på grund av det faktum att riktlinjerna föreskriver användningen av terminpriset år x–1.

En av bestämmelserna om insyn i det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem innebär att medlemsstater som har använt mer än 25 % av sina auktionsintäkter till att betala ut kompensation för indirekta kostnader under ett visst år måste offentliggöra en rapport om skälen till att detta tröskelvärde överskreds. Det faktum att auktionsintäkterna år 2018 var betydligt högre än under föregående år betyder, tillsammans med det faktum att kompensationen inte ökade så snabbt ännu eftersom föregående års pris måste användas, att

[58] Intäkter från auktionering av utsläppsrätter för luftfart är undantagna.

[59] Siffrorna i tabellen för Förenade kungariket är samma som i förra årets rapport. Skälet är jämförbarhet med andra länder som tillämpar stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader. Förenade kungariket offentliggör sina siffror snabbare än andra länder och 2020 års siffror finns därför redan tillgängliga här: https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/903187/indirect-cost-compensation-uk-2019.pdf

tröskeln på 25 % inte nåddes i någon medlemsstat. I genomsnitt spenderade medlemsstaterna 7,9 % av sina auktionsintäkter på kompensation för indirekta kostnader. Under kommande år uppmanas medlemsstaterna att vara särskilt vaksamma på denna utgiftspost i sina budgetar.

3.1.3 Internationella reduktionsenheter

Deltagarna i EU:s utsläppshandelssystem kan fortfarande använda internationella reduktionsenheter från Kyotoprotokollets mekanism för ren utveckling och mekanismen för gemensamt genomförande för att uppfylla en del av sina skyldigheter enligt EU:s utsläppshandelssystem fram till slutet av verifieringsomgången 2020*, med förbehåll för kvalitativa och kvantitativa begränsningar. Dessa reduktionsenheter är finansiella instrument som motsvarar ett ton mindre koldioxid i atmosfären till följd av ett projekt för minskade utsläpp. Krediter överlämnas inte längre direkt utan går att byta mot utsläppsrätter när som helst under kalenderåret.

Enligt bestämmelserna i det direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska internationella reduktionsenheter inte längre användas för efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem under perioden 2021–2030.

Den exakta mängden internationella reduktionsenheter för faserna 2 och 3 (2008–2020) kommer delvis att bero på mängden framtida verifierade utsläpp, men marknadsanalytiker bedömer att det kommer att röra sig om ungefär 1,6 miljarder reduktionsenheter. Sedan slutet av juni 2020 har sammanlagt omkring 1,54 miljarder internationella reduktionsenheter använts eller utbytts, vilket motsvarar över 96 % av det uppskattade maximalt tillåtna antalet. Enbart under 2019 utbyttes 17,3 miljoner enheter.

En komplett översikt över utbytet av internationella reduktionsenheter finns i tillägg 3 till bilagan.

3.2. Efterfrågan: utsläppsrätter som har tagits ur omlopp

Utsläppen från stationära anläggningar som deltog i EU:s utsläppshandelssystem 2019 minskade markant med 9,1 % jämfört med 2018 enligt uppgifterna i unionsregistret. Som framgår av tabell 7 drevs minskningen framför allt av el- och värmeproduktionen, där utsläppen föll med omkring 15 % jämfört med 2018, vilket återspeglar en minskning av koldioxidutsläpp från kol som ersatts av el från förnybar och gasbaserad elproduktion. Utsläppen från industrin föll med nära 2 %, vilket är dess största minskning hittills i fas 3. Sammantaget, sedan fas 3 inleddes 2013, har utsläppen inom EU:s utsläppshandelssystem från stationära anläggningar minskat med 19,8 %.

Tabell 7: Verifierade utsläpp från stationära anläggningar (i miljoner ton koldioxidekvivalenter)[60]

År	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
Verifierade totala utsläpp	1 904	1 867	1 908	1 814	1 803	1 750	1 755	1 682	1 530
Ändring från föregående år x–1		–2,0 %	2,2 %	–4,9 %	–0,6 %	–2,9 %	0,2 %	–4,1 %	–9,1 %
Kontrollerade utsläpp från el- och värmeproduktion	1 206	1 201	1 138	1 049	1 043	1 001	996	930	792
Ändring från föregående år x–1		–0,5 %	–5,2 %	–7,8 %	–0,5 %	–4,1 %	–0,5 %	–6,6 %	–14,9 %
Verifierade utsläpp från industrianläggningar	698	666	770	765	760	750	759	753	738
Ändring från föregående år x–1		–4,6 %	15,6 %	–0,7 %	–0,7 %	–1,3 %	1,3 %	–0,8 %	–1,9 %

[60] Siffror för EU27 + Förenade kungariket + EES. Kategoriseringen till el- och värmeproduktion respektive industri i tabell 7 är baserad på den Naceklassificering som medlemsstaterna lämnade 2020 avseende sina nationella genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 11 i direktiv 2003/87/EG.

Real BNP-tillväxt EU-27 + Förenade kungariket	1,8 %	–0,4 %	0,3 %	1,7 %	2,4 %	2,0 %	2,6 %	2,0 %	1,5 %

Källa: EUTL, BNP-uppgifter som rapporterats på Eurostat (tabellkod: tec00115, hämtade i juli 2020). Verifierade utsläpp från luftfarten rapporteras separat i kapitel 4.

Kontrollerade utsläpp av annat än koldioxid inom utsläppshandelssystemet från anläggningar uppdelade efter typen av växthusgasutsläpp (dikväveoxid och perfluorkarboner) anges i tabell 4.1 i tillägg 4 till bilagan.

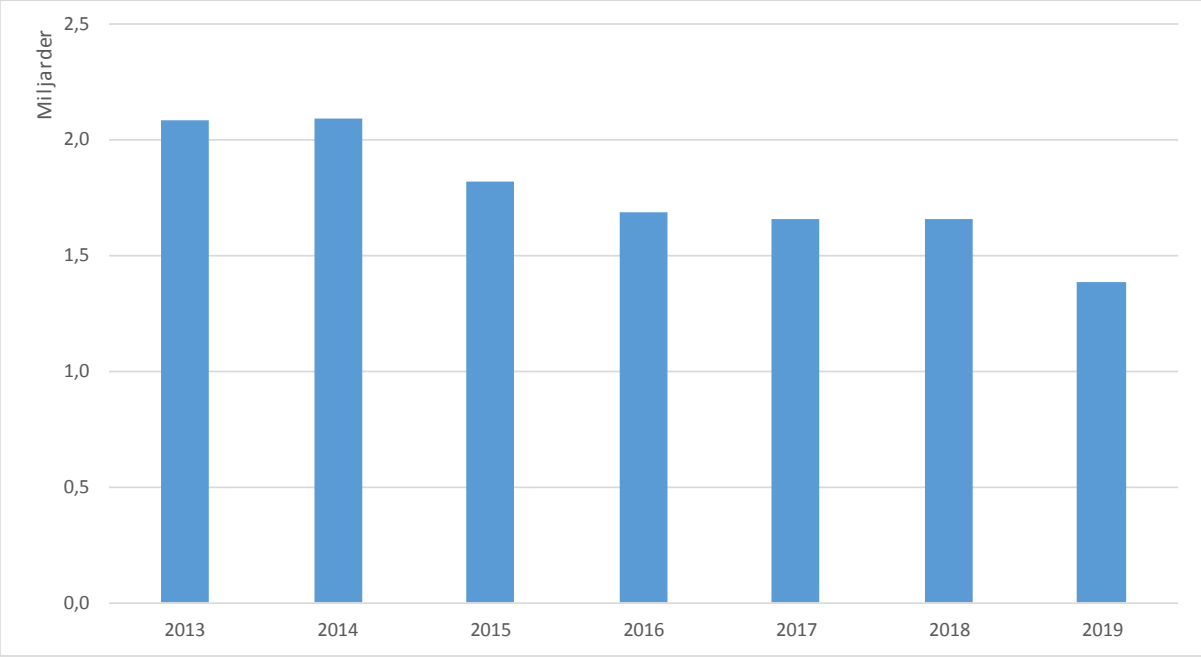
Antalet utsläppsrätter som har annullerats på frivillig basis 2019 uppgår till 33 498. Totalt har 372 840 frivilligt annullerade utsläppsrätter registrerats fram till utgången av juni 2020. De flesta annulleringarna mellan 2013 och juni 2020 utfördes av kontoinnehavare i Förenade kungarikets, Tysklands, Sveriges, Norges och Nederländernas register.

3.3. Balans mellan tillgång och efterfrågan

Det rådde en stor strukturell obalans mellan tillgång och efterfrågan i EU:s utsläppshandelssystem när fas 3 inleddes 2013, på motsvarande 2,1 miljarder utsläppsrätter. För att komma åt den strukturella obalansen inrättades en reserv för marknadsstabilitet 2015 för att göra auktionstillgången på utsläppsrätter mer flexibel. Reserven började användas 2019.

Under 2018 var överskottet 1,65 miljarder utsläppsrätter, medan det under 2019 nådde en betydligt lägre nivå på 1,385 miljarder utsläppsrätter. I figur 5 visas utvecklingen av överskottet på den europeiska koldioxidmarknaden fram till slutet av 2019.

Figur 5: Utveckling av överskottet på den europeiska koldioxidmarknaden 2013–2019

Källa: GD KLIMATPOLITIK

Vid översynen av EU:s utsläppshandelssystem[61] gjordes viktiga funktionsmässiga ändringar i reserven för marknadsstabilitet, såsom framgår av textrutan nedan.

Ett nyckelbegrepp för reserven för marknadsstabilitet är det totala antalet utsläppsrätter i omlopp. Utsläppsrätter ska läggas till reserven om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger över ett visst tak (833 miljoner utsläppsrätter) och ska tas ut från reserven om antalet är lägre än ett visst förutbestämt tröskelvärde (mindre än 400 miljoner utsläppsrätter)*. På så sätt ska reserven för marknadsstabilitet ta upp eller frisläppa utsläppsrätter om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp ligger utanför ett fastställt intervall. Senarelagda och så kallade icke tilldelade utsläppsrätter** ska också läggas till reserven. Från och med 2023 blir utsläppsrätter i reserven för marknadsstabilitet som överskrider det föregående årets auktionsvolym ogiltiga.

Det totala antal utsläppsrätter i omlopp som är relevant för att fastställa in- och utflödet i reserven för marknadsstabilitet beräknas med följande formel:

Totalt antal utsläppsrätter i omlopp = tillgång − (efterfrågan + utsläppsrätter i reserven för marknadsstabilitet)

Komponenten för tillgång och efterfrågan som används i formeln beskrivs i kommissionens meddelande om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp, som offentliggörs senast den 15 maj varje år.***

* Eller när åtgärder vidtas i enlighet med artikel 29a i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem.

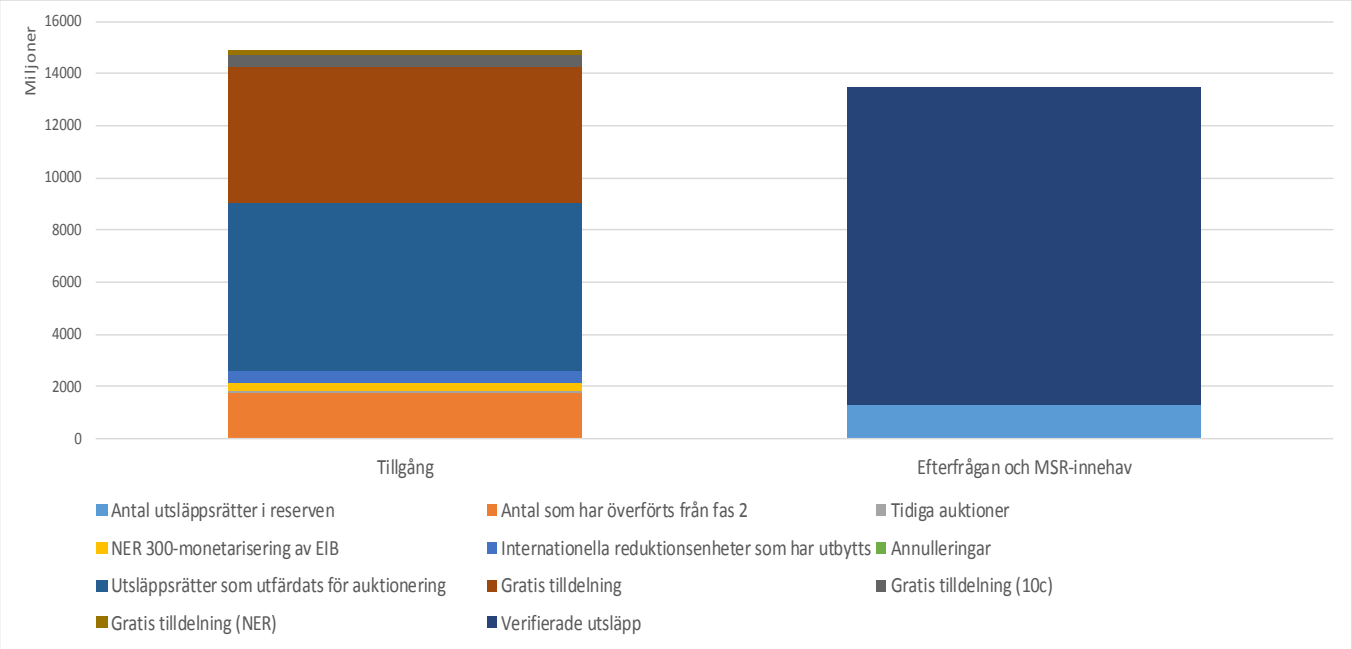
** Icke tilldelade utsläppsrätter är utsläppsrätter som inte har tilldelats enligt artikel 10a.7 i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, det vill säga utsläppsrätter som ligger kvar i reserven för nya deltagare och som är en följd av tillämpningen av artikel 10a.19 och 10a.20, det vill säga utsläppsrätter som har avsatts för gratis tilldelning till anläggningar men som inte har tilldelats på grund av att driften har lagts ned helt eller delvis eller att kapaciteten har minskat avsevärt. Faktiska ”icke tilldelade” utsläppsrätter som beror på tillämpning av den relevanta koldioxidläckagefaktorn för sektorer som inte ingår i koldioxidläckageförteckningen under nuvarande period, samt alla utsläppsrätter som inte har tilldelats enligt artikel 10c i direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, kommer inte att läggas till i reserven för marknadsstabilitet enligt artikel 1.3 i beslut (EU) 2015/1814. Sådana utsläppsrätter omfattas därför inte (se s. 225 i konsekvensbedömningen (SWD(2015) 135 final) som åtföljer förslaget från 2015 om revidering av direktivet om EU:s utsläppshandelssystem).

I rapporten om koldioxidmarknaden går det att konsolidera de siffror för tillgång och efterfrågan som offentliggörs enligt tidsplanen för de rapporter som ska publiceras i enlighet med direktivet om EU:s utsläppshandelssystem och dess tillämpningsföreskrifter.

Tillgång och efterfrågan under 2019 framgår av figur 6. Relevanta uppgifter har också publicerats i det fjärde meddelandet om det totala antalet utsläppsrätter i omlopp med avseende på reserven för marknadsstabilitet[62].

[61] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidsnåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814 (EUT L 76, 19.3.2018, s. 3), finns på http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.076.01.0003.01.SWE&toc=OJ:L:2018:076:TOC

Figur 6: Kumulativ tillgång och efterfrågan (i miljoner utsläppsrätter) fram till utgången av 2019

Källa: GD Klimatpolitik

Som förberedelse inför att reserven för marknadsstabilitet tas i drift 2019 har kommissionen regelbundet från mitten av maj 2017[63] offentliggjort det sammanlagda antalet utsläppsrätter i omlopp för det föregående året. Det totala antalet utsläppsrätter i omlopp offentliggjordes för fjärde gången i maj 2020 och uppgick till 1 385 496 166 utsläppsrätter[64]. Offentliggörandet 2020 innebär att utsläppsrätter kan fortsätta placeras i reserven för marknadsstabilitet, vilket medför mindre auktionsvolymer för 2020 och 2021.

Jämfört med det totala antalet utsläppsrätter i omlopp 2019 och 2020 samt på grundval av den reviderade lagstiftningen minskade auktionerna med nästan 375 miljoner utsläppsrätter 2020 (eller närmare 35 %). Auktionsvolymerna 2021 kommer också att minska på motsvarande sätt.

Under 2021 kommer kommissionen att utföra den första översynen av reserven för marknadsstabilitet. Beslutet om reserven för marknadsstabilitet föreskriver att en översyn ska

[62] C(2020) 2835 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2020_2835_en.pdf
[63] C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf
[64] C(2020) 2835 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2020_2835_en.pdf

genomföras tre år efter att den börjar användas (dvs. i slutet av 2021). Översynen kommer att genomföras i en bredare översynskontext där EU:s utsläppshandelssystem ses över i ljuset av EU:s ökade mål för utsläppsminskning för 2030, vilket planeras till juni 2021. Kommissionen kommer att se över reserven för marknadsstabilitet baserat på en analys av den väl fungerande europeiska koldioxidmarknaden, och vara särskilt uppmärksam på procentsatsen för inflödet i reserven för marknadsstabilitet, tröskelns numeriska värde och antalet utsläppsrätter som ska släppas från reserven. Kommissionen kommer också att se vilka effekter reserven har på tillväxt, sysselsättning, EU-industrins konkurrenskraft och risken för koldioxidläckage.

4. LUFTFART

Luftfartssektorn har ingått i EU:s utsläppshandelssystem sedan 2012. Den ursprungliga lagstiftningen omfattade alla flygningar som inkom till och utgick från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). EU har emellertid begränsat skyldigheterna till flygningar för flygbolag av alla nationaliteter inom EES, i syfte att stödja Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) utveckling av en global åtgärd för att minska utsläppen från luftfarten.

I oktober 2016 antog Icaos församling en resolution om systemet för kompensation för och minskning av koldioxidutsläpp inom internationell luftfart (Corsia), som ska börja tillämpas 2021. Corsia är ett system för kompensation av koldioxidutsläpp som syftar till att stabilisera nettoutsläppen från internationell luftfart till 2020 års nivåer genom köp och annullering av internationella reduktionsenheter. Mot bakgrund av detta ändrades direktivet om EU:s utsläppshandelssystem 2017 för att förlänga den EES-interna räckvidden för luftfarten fram till 2023.

EU:s utsläppshandelssystem för luftfart omfattar flygningar på rutter mellan flygplatser i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och säkerställer att flygbolag behandlas lika på rutterna. Enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om metoder för att genomföra Corsia i EU-lagstiftningen genom en översyn av direktivet. Om det inte aktivt revideras, löper undantaget avseende det geografiska tillämpningsområdet för EU:s utsläppshandelssystem

Under 2019 utfärdades utsläppsrätter i linje med den EES-interna räckvidden. Tilldelningen av gratis utsläppsrätter uppgick till strax över 32,4 miljoner utsläppsrätter. Detta omfattar gratis tilldelning (lite drygt 31,3 miljoner utsläppsrätter) och nästan 1,1 miljoner gratis utsläppsrätter som tilldelas från den särskilda reserven för snabbväxande operatörer och nya aktörer. Tilldelningarna från denna reserv dubbleras under perioden 2017–2020 eftersom de gäller hela perioden 2013–2020. Omkring 5,5 miljoner utsläppsrätter auktionerades under 2019. När det gäller utvecklingen av utsläppen från luftfarten saktade ökningen av kontrollerade utsläpp ned under 2019 (med 1 % jämfört med 2018), för att nå nivån 68,2 miljoner ton koldioxid.

I tabell 8 visas en sammanfattning av verifierade utsläpp, gratis tilldelningar och auktioneringsvolymer för luftfartssektorn sedan starten av fas 3.

Tabell 8: Verifierade utsläpp och tilldelningar till luftfartssektorn (i miljoner)

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Verifierade utsläpp (miljoner ton koldioxidekvivalenter)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,5	68,2	
Förändring av verifierade utsläpp jämfört med år x−1		2,5 %	4,1 %	7,7 %	4,8 %	4,8 %	1 %	
Gratis tilldelning (EU27 + Förenade kungariket + EEA)[65]	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,3	31,3[66]	31,2
Gratis tilldelning från den särskilda reserven för snabbväxande operatörer och nya aktörer	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1	0,9
Volymer auktionerade utsläppsrätter	0	9,3	16,4	6,0	4,7	5,6	5,5	3,4[67]

Källor: EUTL, GD Klimatpolitik och EEX.

Volymerna auktionerade utsläppsrätter för luftfart under perioden 2013–2015 återspeglar medlagstiftarens beslut 2013 att ”stoppa klockan”[68] och begränsa skyldigheterna när det

[65] I dessa siffror beaktas inte alla nedläggningar av luftfartygsoperatörer och gratis tilldelningar från den särskilda reserven.
[66] Om hänsyn tas till siffror som inte tagits med på grund av nedläggningar skulle den faktiska tilldelningen för 2019 vara 1,4 miljoner lägre än den siffra som anges. Tilldelning för Förenade kungariket (4,31 miljoner utsläppsrätter av totalen för 2019) som avbröts 2019 på grund av de skyddsåtgärder som antagits av kommissionen för att värna miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem som återupptogs 2020.
[67] Fram till utgången av juni 2020.

gäller klimatförändringar till enbart flygningar inom EES. Luftfartssektorns efterlevnad sköts upp för 2012 och 2013. De senarelagda volymerna utsläppsrätter för 2012 auktionerades alltså 2014, medan efterlevnaden avseende luftfartens utsläpp 2013 och 2014 genomfördes under januari–april 2015.

Inkluderandet av luftfartssektorn i EU:s utsläppshandelssystem hade en betydande inverkan på miljöprestandan för systemet i sin helhet. I fas 3, fram till 2019, överlämnade luftfartygsoperatörerna 296 miljoner utsläppsrätter för luftfart och 127 miljoner allmänna utsläppsrätter, där den senare siffran representerar luftfartsindustrins bidrag till den övergripande stringensen för EU:s utsläppshandelssystem.

I juni 2018 antog Icao Corsias standardbestämmelser och rekommendationer[69], vilka tillsammans med genomförandevillkoren innehåller detaljerad information om systemets funktion. EU och dess medlemsstater har gett stöd till Icaos formella antagande av standardbestämmelserna och rekommendationerna och har följt Icaos förfaranden för att anmäla befintliga skillnader mellan relevant EU-lagstiftning och Corsia[70]. Skillnader i förhållande till andra stater har ännu inte publicerats av Icao.

De betydande effekter som covid-19 haft på internationell luftfart har också slagit tillbaka mot Corsia. Luftfartsutsläppen för 2020 förväntas landa på under 40 % av nivåerna för 2019. Mot bakgrund av dessa effekter lyckades den globala luftfartsindustrin, med stöd av ett flertal Icao-anslutna länder, framgångsrikt ändra Corsias referensnivå från den ursprungliga, den genomsnittliga utsläppsnivån för 2019–2020, till genomsnittet för enbart 2019 års utsläpp, för Corsias pilotfas. Därigenom har de framtida kompensationskraven för flygbolagen minskats markant eller eliminerats jämfört med den ursprungligen avsedda referensnivån. Beslut om huruvida referensnivån för enbart 2019 kommer att förlängas bortom 2023 kommer att fattas under kommande år.

Som en del av det bredare lagstiftningspaketet inom ramen för den europeiska gröna given och baserat på direktivet om EU:s utsläppshandelssystem i dess lydelse efter ändringen 2017[71], arbetar kommissionen just nu med ett förslag för att ändra EU:s utsläppshandelssystem för luftfart senast i juni 2021. Förslaget kommer att vara tvåfaldigt: det kommer dels att föreskriva en minskning av andelen gratis tilldelade utsläppsrätter till luftfartygsoperatörer, för att ytterligare minska växthusgasutsläppen, och dels ta itu med genomförandet av Corsia i EU:s lagstiftning på ett sätt som är förenligt med EU:s klimatmål för 2030[72]. Enligt redan överenskomna revideringar av EU:s utsläppshandelssystem kommer

[68] Europaparlamentets och rådets beslut nr 377/2013/EU av den 24 april 2013 om tillfälligt undantag från direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (Text av betydelse för EES) (EUT L 113, 25.4.2013, s. 1).

[69] https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx
[70] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32018D2027
[71] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2017.350.01.0007.01.SWE
[72] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12494-Revision-of-the-EU-Emission-Trading-System-Directive-concerning-aviation-

utvidgningen av den linjära minskningsfaktorn på 2,2 % till luftfarten att nå taket i fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem, som börjar 2021.

5. MARKNADSÖVERSIKT

Enligt det reviderade direktivet om marknader för finansiella instrument* (Mifid II) klassificeras utsläppsrätter som finansiella instrument från och med den 3 januari 2018. Detta innebär att de regler som är tillämpliga på traditionella finansiella marknader (de som omfattar handel med koldioxidderivat på ledande plattformar eller over-the-counter (OTC) också ska tillämpas på spotsegmentet av den sekundära koldioxidmarknaden (transaktioner i utsläppsrätter för omedelbar leverans på den sekundära marknaden). Detta segment får därmed samma ställning som derivatmarknaden när det gäller transparens, investerarskydd och integritet. Tillsynen av den primära marknaden bygger fortfarande på auktioneringsförordningen, utom i frågor som avser marknadsmissbruk.

Dessutom är andra delar av lagstiftningen om finansiella marknader tillämpliga genom hänvisningar till definitioner av finansiella instrument i Mifid II. Detta gäller särskilt förordningen om marknadsmissbruk**, som omfattar transaktioner och beteenden som berör utsläppsrätter både på primära och på sekundära marknader. På samma sätt kommer en hänvisning till Mifid II i direktivet om bekämpning av penningtvätt*** att göra det obligatoriskt för koldioxidhandlare med tillstånd enligt Mifid att göra kundkontroller på den sekundära spotmarknaden för utsläppsrätter. ****

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU.

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

*** Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG.

**** Kundkontroller är redan obligatoriska på den primära marknaden och på den sekundära marknaden för utsläppsrättsderivat.

Under 2019 fortsatte antalet deltagare med rätt att ge anbud i auktionerna på den gemensamma auktionsplattformen att öka. Året började med 80 deltagare i januari, medan antalet berättigade budgivare i december 2019 var 86 stycken. Verksamhetsutövare var fortfarande den mest dominerande kategorin deltagare med rätt att ge anbud i auktionerna

(omkring 70 %), följt av värdepappersföretag och kreditinstitut (omkring 20 %) och personer som inte omfattas av Mifidkraven (10 %)[73].

Enligt de befintliga bestämmelserna om marknadsmissbruk ansvarar de nationella behöriga myndigheterna[74] för att övervaka marknaden, med avseende på såväl auktioner som sekundärmarknaden. På europeisk nivå samordnas deras verksamhet av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma), liksom är fallet med andra finansiella instrument.[75]

[73] Alla uppgifter har hämtats från den gemensamma auktionsplattformens (CAP2) månadsrapporter till kommissionen.
[74] Mer detaljerad information om de nationella behöriga myndigheternas verksamhet avseende marknadsövervakning finns i rapporten om koldioxidmarknaden från 2019 (COM(2019) 557 final/2): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:52019DC0557R(01)
[75] Förteckningen över ansvariga nationella behöriga myndigheter enligt förordningen om marknadsmissbruk finns på Esmas webbplats. Förteckningen över finansunderrättelseenheter, som hanterar frågor relaterade till penningtvätt och finansiering av terrorism, finns Europols webbsidor.

6. ÖVERVAKNING, RAPPORTERING OCH VERIFIERING AV UTSLÄPP

Kraven på övervakning, rapportering och verifiering i EU:s utsläppshandelssystem harmoniseras i förordningen om övervakning och rapportering* och förordningen om ackreditering och verifiering**.

Övervakningssystemet i EU:s utsläppshandelssystem är utformat som ett antal ”byggklossar” som ger verksamhetsutövarna stor flexibilitet för att skapa kostnadseffektivitet och samtidigt uppnå hög tillförlitlighet i uppgifterna om de utsläpp som övervakas. Därför tillåts flera övervakningsmetoder (”beräkningsbaserade” eller ”mätningsbaserade” och i undantagsfall ”alternativa metoder”). Metoderna får kombineras för enskilda delar av en anläggning. När det gäller luftfartygsoperatörer är endast beräkningsbaserade metoder genomförbara, där bränsleförbrukningen är den centrala parameter som ska fastställas för de flygningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem. Kravet på att anläggningar och luftfartygsoperatörer ska ha en övervakningsplan som är godkänd av den behöriga myndigheten på grundval av förordningen om övervakning och rapportering förhindrar att övervakningsmetoderna väljs godtyckligt och varierar över tid.

Genom förordningen om ackreditering och verifiering för fas 3 och därefter har det införts en EU-omfattande harmoniserad metod för ackrediteringen av kontrollörer. Kontrollörer måste ackrediteras av ett nationellt ackrediteringsorgan för att kunna utföra kontroller i enlighet med förordningen. Detta enhetliga ackrediteringssystem innebär att kontrollörer genom ömsesidigt erkännande kan arbeta i alla deltagande länder och på så sätt dra full nytta av den inre marknaden och bidra till tillräcklig kapacitet generellt.

* Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 av den 21 juni 2012 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 181, 12.7.2012, s. 30).

** Kommissionens förordning (EU) nr 600/2012 av den 21 juni 2012 om verifiering av rapporter om utsläpp

6.1. Allmän utveckling

Erfarenheten från genomförandet av förordningen om övervakning och rapportering samt förordningen om ackreditering och verifiering under fas 3 i EU:s utsläppssystem har visat att reglerna behöver förbättras, förtydligas och förenklas ytterligare för att främja harmonisering, minska den administrativa bördan för operatörerna och de deltagande länderna och effektivisera systemet ytterligare.

Med detta i beaktande genomfördes 2018 den första uppdateringen av de två förordningarna, för att förbereda för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem och förbättra och förenkla förfarandena för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering. De reviderade

versionerna av förordningen om övervakning och rapportering[76] samt förordningen om ackreditering och verifiering[77] trädde i kraft den 1 januari 2019. Arbetet med den andra uppdateringen började i februari 2019. Deltagande länder konsulterades inför uppdateringen av dessa två förordningar på vissa specifika punkter som inte kunde åtgärdas under den första uppdateringen, t.ex. genomförandet av det omarbetade direktivet om förnybar energi[78]. Hela processen med att revidera förfarandena för övervakning, rapportering, verifiering och ackreditering bör avslutas i god tid innan fas 4 börjar 2021.

Efterlevnadssystemet har effektiviserats genom att förordningen om övervakning och rapportering ger länderna möjlighet att göra elektronisk rapportering obligatorisk. Precis som förra året rapporterade 17 deltagande länder att de använde elektroniska mallar eller särskilda filformat för övervakningsplaner, utsläppsrapporter, verifieringsrapporter och/eller förbättringsrapporter med utgångspunkt i de minimikrav som kommissionen fastställt. 13 deltagande länder rapporterade att de använder någon form av automatiskt it-system för rapportering enligt EU:s utsläppshandelssystem.

6.2. Övervakningen i praktiken

Enligt de artikel 21-rapporter som har lämnats 2020 använder de flesta anläggningar den beräkningsbaserade metoden[79]. Endast 155 anläggningar (1,5 %) i 23 länder uppgavs använda system för kontinuerlig mätning av utsläpp. Dessa var mest frekventa i Tyskland, Tjeckien och Frankrike. Antalet länder är oförändrat jämfört med förra året, men totalt är det färre anläggningar som använder denna metod.

Endast 13 länder angav att alternativa metoder används av sammanlagt 34 anläggningar som omfattade omkring 3,0 miljoner ton koldioxidekvivalenter (jämfört med 2,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter av 38 anläggningar i 11 länder föregående år). En anläggning i Nederländerna svarar för 42 % av de totala utsläpp som rapporterades där alternativa metoder används.

Det stora flertalet anläggningar uppfyller kraven för miniminivåerna[80] i förordningen om övervakning och rapportering. Endast 90 anläggningar i kategori C (jämfört med 97 stycken föregående år), det vill säga 11,8 %, angavs avvika i fråga om minst en parameter från kravet på att de högsta nivåerna ska tillämpas för de viktigaste bränsle-/materialmängderna. Dessa avvikelser är endast tillåtna om verksamhetsutövaren visar att den högsta nivån inte är

[76] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2066 av den 19 december 2018 om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG och om ändring av kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 (EUT L 334, 31.12.2018, s. 1).
[77] Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/2067 av den 19 december 2018 om verifiering av uppgifter och ackreditering av kontrollörer i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (EUT L 334, 31.12.2018, s. 94).
[78] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).
[79] Den främsta anledningen är att den mätningsbaserade metoden kräver stora resurser och kunskaper för att man kontinuerligt ska kunna mäta koncentrationen av relevanta växthusgaser. Många mindre operatörer har inte dessa resurser och kunskaper.
[80] Kommissionens förordning (EU) nr 601/2012 innebär att alla verksamhetsutövare måste nå vissa miniminivåer och att stora utsläppskällor måste nå högre nivåer (t.ex. högre tillförlitlighet i uppgifterna), medan mindre utsläppskällor omfattas av mindre stränga krav av kostnadseffektivitetsskäl.

tekniskt möjlig eller leder till orimliga kostnader. Om dessa villkor inte längre gäller måste verksamhetsutövarna förbättra sina övervakningssystem.

På liknande sätt visar rapporterna från 23 deltagande länder att totalt 22 % av anläggningarna i kategori B avviker från standardkraven om övervakning och rapportering i något avseende, vilket är ungefär lika mycket som 19 % föregående år och 21 % året dessförinnan. Även detta tyder på en stadig förbättring av antalet anläggningar som uppfyller de högsta nivåkraven.

6.3. Ackrediterad verifiering

Det totala antalet kontrollörer angavs inte i artikel 21-rapporterna. Det europeiska ackrediteringssamarbetet (EA) tillhandahåller dock en central länk till relevanta nationella ackrediteringsorgan och deras förteckningar över kontrollörer som har ackrediterats inom EU:s utsläppshandelssystem[81].

Det ömsesidiga erkännandet av kontrollörer mellan de deltagande länderna fungerar väl: 28 länder angav att minst en utländsk kontrollör är verksam inom deras territorium.

Kontrollörernas efterlevnad av förordningen om ackreditering och verifiering konstateras vara god. Inget land rapporterade att en kontrollörs ackreditering dragits in eller upphävts. Detta ska jämföras med en upphävd och inga återkallade ackrediteringar under 2018. Tyskland rapporterade att omfattningen för kontrollörers ackreditering hade begränsats för sex kontrollörer och Polen för en kontrollör under 2019, jämfört med minskningar för två, en respektive tre kontrollörer rapporterade av Tyskland, Frankrike och Polen 2018. Sju länder rapporterade inkomna klagomål på kontrollörerna under året (ett mer än föregående år). Det totala antalet klagomål (66) minskade dock med 7 %. Av de mottagna klagomålen uppgavs 71 % vara lösta vid tidpunkten för utarbetandet av denna rapport (andelen var 93 % förra året). Åtta länder rapporterade bristande efterlevnad hos kontrollörerna i fråga om informationsutbytet mellan de nationella ackrediteringsorganen och de behöriga myndigheterna (jämfört med tio föregående år).

7. ÖVERSIKT ÖVER ADMINISTRATIVA ORDNINGAR

De länder som deltar i EU:s utsläppshandelssystem använder olika metoder när det gäller vilka behöriga myndigheter som är ansvariga för att tillämpa systemet. I vissa länder deltar flera lokala myndigheter, medan andra har mycket mer centraliserade system.

Enligt artikel 21-rapporter som lämnades 2020 var i genomsnitt fyra behöriga myndigheter delaktiga i tillämpningen av EU:s utsläppshandelssystem i varje land.[82] När det gäller samordningen mellan myndigheterna används olika verktyg, såsom rättsliga instrument för

[81] EA:s lista med kontaktuppgifter för nationella ackrediteringsorgan som ackrediterar kontrollörer inom EU:s utsläppshandelssystem: https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/.

[82] I vissa fall kan länderna rapportera flera regionala/lokala myndigheter som en behörig myndighet.

central förvaltning av övervakningsplaner (i 14 länder), bindande instruktioner och vägledning från en central behörig myndighet till lokala myndigheter (i tio länder) och regelbundna möten med arbetsgrupper eller möten mellan myndigheter (i 13 länder). Sju länder angav att de inte använde sig av några sådana verktyg (Cypern, Irland, Island, Italien, Litauen, Luxemburg och Malta).

När det gäller administrativa avgifter som länderna tar ut (för tillståndsgivning och godkännande av övervakningsplaner) angav 13 länder 2020 att de inte tar ut några avgifter för verksamhetsutövare (Cypern, Estland, Grekland, Irland, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Slovakien, Sverige och Tyskland) precis som föregående år. Luftfartygsoperatörer betalar inga avgifter i 15 länder (Belgien, Cypern, Estland, Grekland, Lettland, Liechtenstein, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Slovakien, Spanien, Sverige, Tjeckien och Tyskland). Avgifterna varierar kraftigt mellan länder och typer av tjänster, från 5 till 7283,17 euro för tillstånd och godkännanden av övervakningsplaner för anläggningar och från 2,19 till 2 400 euro för samma slags tjänst för luftfartygsoperatörer.

De deltagande ländernas administrativa organisation för utsläppshandel är i stort sett effektiv. Kommunikationen och utbytet av bästa metoder, bland annat genom regelefterlevnadsforumet för EU:s utsläppshandelssystem och den årliga efterlevnadskonferensen för EU:s utsläppshandelssystem, bör fortsätta att förbättras och uppmuntras.

8. EFTERLEVNAD OCH VERKSTÄLLANDE

I direktivet om EU:s utsläppshandelssystem föreskrivs att en ”avgift för överskridande utsläpp” på 100 euro (indexerat med hänsyn till inflationen) ska tas ut för varje ton koldioxid som släpps ut och för vilket en utsläppsrätt inte i tid har överlämnats, samt att utsläppsrätter ska överlämnas för dessa utsläpp. Andra påföljder vid bristande tillämpning av EU:s utsläppshandelssystem tillämpas i enlighet med nationella bestämmelser i länderna i fråga.

I fråga om verifieringsomgången 2019 var efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem, trots den ekonomiska situationen till följd av covid-19-krisen, fortsatt väldigt hög: de flesta verksamhetsutövare, som står för mer än 99 % av utsläppen från stationära anläggningar, uppfyllde sina juridiska skyldigheter i mars och april 2020. Anläggningarna som inte uppfyllde dem var i regel små. Omkring 500 luftfartygsoperatörer rapporterade och efterlevde, inklusive drygt 100 kommersiella luftfartygsoperatörer som är baserade utanför EU men som utför flygningar inom EES. De operatörer som inte följde reglerna var vanligtvis små eller hade upphört med sin verksamhet 2018.

De behöriga myndigheterna gör fortsatt olika efterlevnadskontroller av de årliga utsläppsrapporterna. Baserat på de artikel 21-rapporter som lämnades 2020 kontrollerar alla

deltagande länder[83] de årliga utsläppsrapporterna från anläggningar 100 % av de årliga utsläppsrapporterna för att se att de var fullständiga (utom Belgien, 31 %, Spanien, 94 % och Frankrike, 95 %) och de flesta länder kontrollerar rapporterna från luftfartygsoperatörer - alla utom Ungern och Lettland (båda har två luftfartygsoperatörer) och Liechtenstein (inga luftfartygsoperatörer). Rapporterna visar också att länderna i genomsnitt kontrollerar nästan 83 % av anläggningarnas rapporter för överensstämmelse med övervakningsplanerna (91 % av luftfartsrapporterna) och att omkring 70 % av anläggningarnas rapporter kontrolleras mot tilldelningsuppgifter. 23 länder angav att de också dubbelkontrollerar mot andra uppgifter för anläggningar och 24 länder gör detta för luftfartygsoperatörer.

Behöriga myndigheter i 12 länder gjorde försiktiga uppskattningar beträffande de uppgifter som saknades för 101 anläggningar (cirka 1 % av det totala antalet anläggningar), nästan dubbelt så många som under föregående tre år. Ökningen tycks bero på ett högt antal försiktiga uppskattningar i Nederländerna (51 påverkade anläggningar 2019 jämfört med 11 under 2018) på grund av fler mottagna meddelanden om övervakningsfel jämfört med föregående år. De rapporterade utsläppen från dessa anläggningar var 61,0 miljoner ton koldioxid under 2019 (jämfört med 11,2 miljoner ton 2018) och cirka 4 % av de totala utsläppen (jämfört med 0,7 % under 2018). De vanligaste angivna skälen till varför försiktiga uppskattningar gjordes var att utsläppsrätterna inte helt uppfyllde kraven i förordningen om övervakning och rapportering och att inga utsläppsrapporter fanns att tillgå den 31 mars.

På luftfartsområdet rapporterades försiktiga uppskattningar på grund av saknade uppgifter av sju länder, avseende 33 luftfartygsoperatörer (5,4 % för alla operatörer) och 1,6 % av utsläppen från luftfarten.

De behöriga myndigheternas kontroller är fortfarande viktiga för att komplettera kontrollörernas arbete. För 2019 bekräftade alla länder att de utför ytterligare kontroller av anläggningar. De flesta länderna har liknande tillvägagångssätt när det gäller luftfartygsoperatörer (utom Italien, Lettland, Liechtenstein och Ungern). De flesta länder (alla utom Grekland, Italien, Luxemburg och Malta) rapporterade att de hade gjort kontroller på plats vid anläggningar under 2019 (alla utom Bulgarien, Cypern, Estland, Finland, Frankrike, Förenade kungariket, Grekland, Italien, Lettland, Liechtenstein, Luxemburg, Litauen, Malta, Norge, Portugal, Spanien, Tjeckien och Ungern).

År 2019 rapporterades att avgifter för överskridande utsläpp uttogs för 25 anläggningar i åtta länder (en i Tyskland, två i Danmark, en i Spanien, fyra i Italien, två i Polen, en i Portugal, sju i Rumänien och sju i Förenade kungariket). På luftfartsområdet rapporterades att avgifter för överskridande utsläpp uttogs för för 34 luftfartygsoperatörer (en i Cypern, tre i Italien, fyra i Spanien, tre i Tyskland, 11 i Portugal och 12 i Förenade kungariket).

Sex länder bekräftade att påföljder (utöver avgifter för överskridande utsläpp) tillgreps under 2019. Inga fängelsestraff rapporterades, men böter, formella underrättelser och varningsbrev uppgavs ha utfärdats eller återstod att utfärda (t.ex. på grund av pågående rättsliga

[83] Italien svarade inte på den relevanta frågan i inlämningen 2020, därför användes data från föregående år som en uppskattning för landet.

förfaranden) med ett totalt ekonomiskt värde på 7,8 miljoner euro (varav 0,15 miljoner euro för luftfart).

De överträdelser som rapporterades mest avseende 2019 var underlåtenhet att lämna in verifierade årsutsläppsrapporter inom tidsfristen, underlåtenhet att meddela planerade eller faktiska ändringar avseende kapacitet, verksamhetsnivåer och drift vid en anläggning i tid, samt underlåtenhet att sköta övervakningen i enlighet med den godkända övervakningsplanen och förordning (EU) nr 601/2012.

Som rapporterades förra året ägde en verifieringsomgång för EU:s utsläppshandelssystem rum 2018 och 2019, i syfte att fastställa de deltagande ländernas problem med efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem och hjälpa dem att förbättra sitt genomförande av systemet. Verifieringen slutfördes 2020 och en teknisk rapport om resultaten publicerades[84].

I rapporten konstateras att även om kvaliteten och effektiviteten när det gäller godkännandet av övervakningsplaner, översynen av de årliga utsläppsrapporterna och verifieringsrapporterna liksom inspektionerna har förbättrats på grund av ökad användning av kommissionens mallar och it-system och genom stärkta förfaranden för behöriga myndigheter, fortsätter vissa områden inom ramen för övervakning, rapportering och verifiering att ge upphov till tolkningsproblem vilket skulle kunna åthjälpas av särskild utbildning eller anpassad vägledning.

Skillnader i medlemsstaternas genomförande påträffas framför allt i översynen av de årliga utsläppsrapporterna och verifieringsrapporterna och i uppföljningen av frågor som identifierats vid verifiering, inspektioner och verkställande. Även om dessa skillnader inte förefaller ha någon negativ inverkan på systemet för övervakning, rapportering och verifiering finns utrymme för förbättringar på vissa områden, såsom informationsutbyte över gränserna, uppföljning av rekommendationer för förbättringar, och inspektionsförfaranden. Medlemsstaternas rekommendationer till förbättringar har gjorts i form av anpassade handlingsplaner.

När de reviderade bestämmelserna börjar gälla kan sannolikt vissa av de förbättringsområden som identifierats i analysen lösas. Anpassade uppdateringar av vägledningsmaterial, mallar och efterlevande av rekommendationerna i medlemsstaternas handlingsplaner kan förbättra genomförandet ännu mer. Särskilda rekommendationer för detta ändamål finns i den tekniska rapporten och i medlemsstaternas handlingsplaner.

9. SLUTSATSER OCH UTSIKTER

Under 2019 föll utsläppen från anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem med historiska 9,1 % jämfört med 2018. Orsaken var främst en minskning med nästan 15 % av utsläppen från el- och värmeproduktionen och en kraftig ökning av förnybara energikällor, en ökad användning av naturgas och en minskning av kolanvändningen med cirka 19 %. För utsläppen från industrin noterades också den kraftigaste minskningen hittills i fas 3, med nära

[84] https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/monitoring/docs/report_5th_compliance_en.pdf

2 %. De verifierade utsläppen från luftfarten fortsatt dock att öka, även om ökningen var mindre än under föregående år (1 % mer än 2018).

De lagstiftningsändringar som beslutats under senare år för att stärka det europeiska utsläppshandelssystemet och ta itu med överskottet av utsläppsrätter fortsätter att ge positiva resultat. Överskottsindikatorn för reserven för marknadsstabilitet offentliggjordes för fjärde gången i maj 2020, och visade att överskottet hade minskat till omkring 1,39 miljarder utsläppsrätter. Baserat på överskottet och den reviderade lagstiftningen om EU:s utsläppshandelssystem för fas 4 minskade auktionerna under 2020 med nära 40 % (omkring 375 miljoner utsläppsrätter). Auktionsvolymerna 2021 kommer också att minska på liknande sätt.

Trots den svåra situationen för industrin och luftfarten på grund av covid-19-krisen förblev prissignalen för koldioxid stabil mellan januari 2019 och slutet av juni 2020, med ett kort undantag i mars/april. De totala intäkter som genererats genom EU:s utsläppshandelssystem från auktioner mellan 2012 och 30 juni 2020 översteg 57 miljarder euro, med totala intäkter till medlemsstaterna på drygt 14 miljarder euro 2019 och 7,9 miljarder euro under första halvåret 2020. En stor del av dessa intäkter används av medlemsstaterna för klimatåtgärder.

Dessutom var efterlevnaden av EU:s utsläppshandelssystem för 2019 fortsatt mycket hög, trots de exceptionella omständigheterna under 2020: de flesta verksamhetsutövare, som står för mer än 99 % av utsläppen från stationära anläggningar, efterlevde sina juridiska skyldigheter. Vad gäller både stationära anläggningar och luftfartygsoperatörer var de verksamhetsutövare som inte följde reglerna vanligtvis små. Strukturen för EU:s utsläppshandelssystem har förblivit stabil, och den administrativa organisationen i medlemsländerna har visat sig vara effektiv.

Under kommande år kan EU:s utsläppshandelssystem, som en del av ett bredare lagstiftningspaket inom ramen för den gröna given, komma att revideras betydligt i fråga om tillämpningsområde och krav på luftfarten, för att kunna leva upp till EU:s stärkta klimatambitioner. 2021 blir det första genomförandeåret för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem. Nästa rapport om koldioxidmarknaden, planerad att offentliggöras i slutet av 2021, kommer att ge en översikt över hela genomförandet av utsläppshandelssystemet i fas 3. Den kommer också att ge en första inblick i hur EU:s utsläppshandelssystem fungerar i praktiken i fas 4.

BILAGA

Tillägg 1

Tabell 1.1: Antal gratis utsläppsrätter som har tilldelats för modernisering av elsektorn[85]

Medlems stat	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297	1 948 441
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840	3 830 905
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939	19 471
HU[86]	7 047 255	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922	94 432

[85] Antalet utsläppsrätter enligt artikel 10c i denna tabell kan inbegripa senarelagda utsläppsrätter för tidigare år. I detta fall återges de relevanta antalen i EUTL.
[86] Ungern utnyttjade endast undantaget i artikel 10c under 2013.

PL[87]	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281	16 912 108
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439	1 723 016
Totalt	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375	25 104 162

Källa: GD Klimatpolitik

Tabell 1.2: Maximalt antal gratis utsläppsrätter per år med undantag från full auktionering för el- och värmeproduktion

Medlemsstat	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Totalt	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Källa: GD Klimatpolitik

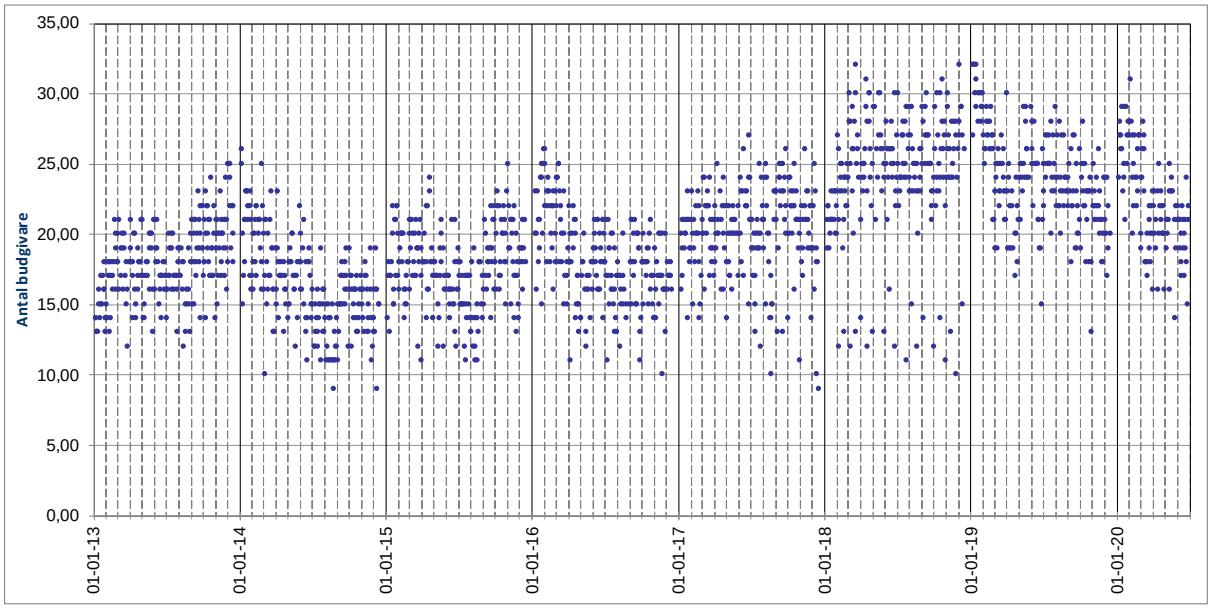
Tabell 1.3: Antal outnyttjade gratis utsläppsrätter inom ramen för undantaget enligt artikel 10c som har auktionerats eller ska auktionerats enligt planen under 2013–2021[88]

Medlemsstat	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0	476 621
CY	0	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295	0
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026	0
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105	76 120
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000	34 501 299[89]
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0	827 338
HU	0	0	0	0	0	0	0

[87] Antalet slutgiltiga tilldelningar för Polen kommer att tillhandahållas i nästa års rapport, i väntan på slutförandet av alla tilldelningsförfrågningar.
[88] Inga outnyttjade utsläppsrätter enligt artikel 10c auktionerades 2013 och 2014.
[89] Slutgiltigt antal för Polen kommer att tillhandahållas i nästa års rapport, i väntan på slutförandet av alla tilldelningsförfrågningar.

Tillägg 2

Figur 2,1: Antal budgivare i auktioner för allmänna utsläppsrätter från 2013 till den 30 juni 2020

Källa: EEX

. Antal budgivare

Tabell 2.1: Intäkter från auktioneringen av utsläppsrätter för medlemsstaterna och Förenade kungariket under perioden 2012–30 juni 2020 (i miljoner euro[90]

	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Allmänt (tidiga auktioner)	Luftfart (tidiga auktioner)	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart	Allmänt	Luftfart
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16	180,94	2,89	82,07	1,50
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47	353,47	3,30	160,28	1,70
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83	439,19	1,11	205,96	0,58
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30	24,4	1,74	17,03	0,91
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55	71,97	0,74	32,52	0,37
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10	628,94	1,46	329,84	0,75
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1093,31	16,87	845,74	4,65	1141,74	5,07	2565,34	16,31	3146,14	17,89	1149,91	0,00
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48	162,78	3,31	73,56	1,70
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14	142,65	0,20	65,81	0,08
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57	503,34	6,11	229,19	3,16
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1291,07	14,97	1225,22	19,97	555,93	10,31
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96	217,35	2,60	98,33	1,33
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16	711,64	14,89	322,10	7,69
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91	226,8	1,21	102,98	0,62
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97	121,64	2,62	54,97	1,37
IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1440,10	13,22	1271,35	17,64	576,06	9,11
LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25	83,69	0,35	39,49	0,17

[90] Källa: EEX

LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	0,20	16,79	0,28	7,74	0,17
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49	41,92	0,66	18,58	0,33
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52	15,21	0,71	6,97	0,37
NL	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37	435,64	4,50	197,44	2,33
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1209,98	1,59	2545,94	2,89	1384,13	4,38
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65	253,58	3,53	115,37	1,83
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45	747,87	1,95	369,33	1,00
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34	124,1	4,43	56,52	2,29
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12	65,14	0,16	29,42	0,08
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18	244,47	0,24	111,50	0,12
Förenade kungarik	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1607,32	0,00	0	0	1043,32	0,83
TOTALT	**603,52**	**17,53**	**3550,73**	**0,00**	**3115,11**	**53,53**	**4815,97**	**117,26**	**3761,57**	**32,28**	**5490,60**	**34,14**	**14090,23**	**90,27**	**14002,17**	**117,37**	**7436,36**	**55,11**

Tabell 2.2: Intäkter från auktioneringen av utsläppsrätter för EES-länderna under perioden 2019–30 juni 2020 (i miljoner euro[91]

	2019		2020	
	Allmänt	**Luftfart**	**Allmänt**	**Luftfart**
IS	23,91	1,86	16,26	1,66
LI	0,52	0	0,47	0,00
NO	476,78	18,24	332,17	15,84
TOTALT	**501,21**	**20,1**	**348,90**	**17,51**

Tillägg 3

Tabell 3.1: Sammanfattning av internationella reduktionsenheter som har utbytts fram till juni 2020[92]

Internationella reduktionsenheter som har utbytts fram till utgången av juni 2020	**miljoner**	**procent**	**Internationella reduktionsenheter som har utbytts fram till utgången av juni 2020**	**miljoner**	**procent**
CER	**288,86**	**60,06 %**	**ERU**	**192,07**	**39,94 %**
Kina	213,31	73,85	Ukraina	147,69	76,89 %
Indien	20,30	7,03	Ryssland	32,06	16,69 %
Uzbekistan	10,17	3,52	Polen	2,82	1,46 %
Brasilien	6,00	2,08	Tyskland	1,65	0,85 %
Vietnam	3,71	1,28	Frankrike	1,24	0,64 %
Chile	3,21	1,11	Bulgarien	0,50	0,26 %
Mexiko	3,17	1,10	Övriga	6,11	3,21 %
Sydkorea	2,93	1,01			
Övriga	26,06	9,02			
SUMMA CER och ERU	**480,94**	**100 %**			

Källa: EUTL

Tabell 3.2: Sammanfattning av internationella reduktionsenheter som har utbytts fram till juni 2020 per anläggningstyp

Internationella reduktionsenheter som har utbytts fram till utgången av juni 2020:	**CER i miljoner**	**ERU i miljoner**

[91] Källa: EEX

[92] Utbyten med Förenade kungarikets som avbröts 2019 på grund av de skyddsåtgärder som antogs för att värna miljönyttan av EU:s utsläppshandelssystem och som återupptogs 2020.

Fasta anläggningar	282,54	191,25
Luftfartygsoperatörer	6,32	0,82
TOTALT	**288,86**	**192,07**

Källa: EUTL

Tillägg 4

Tabell 4.1 Verifierade andra utsläpp än koldioxidutsläpp inom utsläppshandelssystemet från anläggningar uppdelade per typen av växthusgas 2013–2019 (i miljoner ton)[93]

	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**
PFCs	0.40	0.74	0.58	0.64	0.51	0.64	0.57
N_2O	2.48	5.48	5.31	4.62	4.92	4.108	3.68

Källa: EUTL

Tillägg 5

Tabell 5.1: Utvalda avgöranden av EU-domstolen som rör EU:s utsläppshandelssystems funktionssätt under perioden juli 2019 till juni 2020

Målnummer	**Berörd lagstiftning**	**Parter**	**Bakgrund till målet**	**Datum**	**Domstolens dom**
Mål C- 189/19	Kommissionens beslut (EU) 2011/278	Spenner GmbH & Co. KG/DE	Spenner GmbH ville få mer gratis tilldelning för fas 3 i EU:s utsläppshandelssystem (2013–2020) och hävdade att den tyska behöriga myndigheten inte givit tillräckligt mycket gratis tilldelning på grund av en feltolkning av kommissionens beslut 2011/278/EU, i synnerhet dess artikel 9 som gäller historiska verksamhetsnivåer.	14.05. 2020	Domstolen fastslog att artikel 9.9 i beslut 2011/278 inte gäller betydande kapacitetsökningar vid anläggningar i drift som inträffade före den referensperiod som fastställs i enlighet med artikel 9.1 i beslutet, och att artikel 9.1 i beslut 2011/278 inte tvingar den behöriga myndigheten att själv fastställa den relevanta referensperioden för att kunna bedöma de historiska verksamhetsnivåerna vid en anläggning.

[93] Det kan förhålla sig så att utsläpp av dikväveoxid eller perfluorkarboner inte har rapporterats separat i unionsregistret för vissa anläggningar, utan de totala utsläppen i ton koldioxidekvivalenter. Uppgifterna i tabellen avspeglar utsläpp uppdelade per växthusgas enligt unionsregistret. Utsläpp av dikväveoxid omfattades av EU:s utsläppshandelssystem från och med fas 2 (fr.o.m. 2008) som en frivillig valmöjlighet för vissa medlemsstater samt perfluorkarboner som en obligatorisk del från och med fas 3 (fr.o.m. 2013).

Mål C- 113/19	Direktiv 2003/87/EG, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	Luxaviation SA/miljöministern, Luxemburg	Luxaviation trodde att man var färdig med förfarandet för att överlämna utsläppsrätter under 2016, men enligt miljöministern var detta inte fallet. I juni 2016 meddelade miljöministern Luxaviation att bolaget inte hade genomfört det överlämnande som krävdes inom den tillåtna tidsramen, närmare bestämt före den 30 april det året. En straffavgift ålades och Luxaviations namn offentliggjordes på miljöbyråns webbplats.	26.03. 2020	Domstolen beslutade att artiklarna 20, 47 och 49.3 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna inte utgör något hinder för nationella domstolar att variera schablonsatsen för påföljder enligt direktivet om EU:s utsläppshandelssystem, artikel 41 i stadgan gäller inte frågan huruvida det är obligatoriskt eller valfritt för medlemsstater att utfärda varningar eller påminnelser till aktörer som handlar i god tro, och att principen om rättssäkerhet och skydd för berättigade förväntningar inte utgör något hinder för att ålägga den straffavgift som föreskrivs i artikel 16.3 i direktiv 2003/87 i en situation där behöriga myndigheter inte varnade verksamhetsutövaren före utgången av tidsfristen för överlämnande.

Tillägg 6

Tabell 6.1: Lägesrapport för genomförandet av fas 4 av EU:s utsläppshandelssystem

Åtgärd	Mål	Typ av rättsakt	Tidsplan för antagande
Koldioxidläckageförteckning för 2021–2030	Inrättar den nya koldioxidläckageförteckningen för fas 4 i EU:s utsläppshandelssystem, baserat på kriterierna för att fastställa vilka sektorer som har en avsevärd exponering för risken för koldioxidläckage.	Kommissionens delegerade beslut	Antogs den 15 februari 2019 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 8 maj 2019[94].
Översyn av reglerna för gratis tilldelning för 2021–2030	En översyn av kommissionens beslut 2011/278/EU om fastställande av unionstäckande övergångsbestämmelser för harmoniserad gratis tilldelning av utsläppsrätter för att anpassa det efter det nya rättsliga sammanhanget för fas 4.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 27 februari 2019[95].
Justering av gratis tilldelning till följd av förändringar i	Fastställa tillvägagångssättet för justereringen av nivån på tilldelningen av gratis utsläppsrätter för anläggningar på	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 31 oktober 2019 och offentliggjordes i

[94] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=SV
[95] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=SV

produktionen	grundval av höjningar eller sänkningar i driftsnivån på mer än 15 % i genomsnitt under en tvåårsperiod.		Europeiska unionens officiella tidning den 4 november 2019[96].
Uppdatering av riktmärkesvärdena för gratis tilldelning för 2021–2025	Fastställande av uppdaterade riktmärken för 2021–2025 på grundval av de uppgifter som medlemsstaterna lämnat in den 30 september 2019 för åren 2016 och 2017	Kommissionens genomförandeförordning	2020
Inrättande av innovationsfonden	Fastställande av reglerna för innovationsfondens verksamhet, däribland urvalsförfarandet och kriterierna.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 26 februari 2019 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 28 maj 2019[97].
Inrättande av moderniseringsfonden	Fastställande av reglerna för moderniseringsfondens verksamhet.	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 9 juli 2020 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 10 juli 2020[98].
Översyn av förordning (EU) nr 389/2013 (förordningen om ett unionsregister)	Fastställande av kraven för unionsregistret för fas 4 i form av standardiserade elektroniska databaser som innehåller gemensamma dataelement för att spåra utfärdande, innehav, överföring och annullering av utsläppsrätter samt införa bestämmelser om allmän tillgång och konfidentialitet.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 12 mars 2019 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 2 juli 2019[99].
Ändring av förordning (EU) nr 1031/2010 (auktioneringsförordningen)	Möjliggöra auktioneringen av de första 50 miljoner utsläppsrätter för innovationsfonden som 2020 tagits från reserven för marknadsstabilitet.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 30 oktober 2018 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 4 januari 2019[100].
Översyn av förordning (EU) nr 1031/2010 (auktioneringsförordningen)	Ändring av vissa aspekter av auktioneringsförfarandet för att genomföra krav för fas 4, framför allt för att möjliggöra auktionering av utsläppsrätter för innovationsfonden och moderniseringsfonden och för att avspegla klassificeringen av utsläppsrätter i EU:s utsläppshandelssystem som finansiella instrument enligt direktiv 2014/65/EU om marknader för finansiella instrument (Mifid II).	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 28 augusti 2019 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 8 november 2019[101].
Översyn av förordning (EU) nr 601/2012 om övervakning och rapportering	Förenkla, förbättra och förtydliga övervaknings- och rapporteringsreglerna och minska den administrativa bördan, med utgångspunkt i erfarenheterna av genomförandet under fas 3.	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 31 december 2018[102].

[96] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1842&from=SV
[97] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=SV
[98] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R1001&from=SV
[99] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1842&from=SV
[100] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007
[101] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1842&from=SV
[102] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066

Översyn av förordning (EU) nr 600/2012 om verifiering och ackreditering	Förenkla, förbättra och förtydliga ackrediterings- och verifieringsreglerna och minska den administrativa bördan så mycket som möjligt, med utgångspunkt i erfarenheterna av genomförandet under fas 3.	Kommissionens genomförandeförordning	Antogs den 19 december 2018 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 31 december 2018[103].
Förordning EU 2019/1603 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG för övervakning, rapportering och verifiering av luftfartsutsläpp beträffande Corsia	Komplettera direktivet om EU:s utsläppshandelssystem beträffande de åtgärder som antagits av Internationella civila luftfartsorganisationen för övervakning, rapportering och verifiering av utsläpp från luftfarten för genomförandet av Corsia.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 18 juli 2019 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 30 september 2019[104].
Riktlinjer för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter 2021–2030	Översyn av EU:s riktlinjer för statligt stöd inom ramen för systemet för handel med utsläppsrätter inför fas 4 för att ta hänsyn till de nya bestämmelser som införs genom det reviderade direktivet om EU:s utsläppshandelssystem för stödordningar för kompensation för indirekta koldioxidkostnader	Meddelande från kommissionen	2020
Kommissionens delegerade beslut (EU) 2020/1071 om undantagande av inkommande flygningar från Schweiz från EU:s system för handel med utsläppsrätter	Ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG för att undanta inkommande flygningar från Schweiz från EU:s system för handel med utsläppsrätter från och med den 1 januari 2020.	Kommissionens delegerade förordning	Antogs den 18 maj 2020 och offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning den 21 juli 2020[105].

Aktuell situation
Planerade
Pågående
Genomförda

Tillägg 7

Tabell 7.1: Medlemsstaternas/EES- Eftastaternas bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2019–2020 (antal utsläppsrätter)

Medlemsstat/EES Eftastat	**Bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2019[106]**	**Bidrag till reserven för marknadsstabilitet 2020[107]**

[103] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=SV
[104] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1603&from=SV
[105] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020D1071
[106] För perioden januari–augusti 2019 baseras siffrorna på kommissionens meddelande C(2018) 2801 final, 15.5.2018, som finns på https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf
[107] För perioderna september–december 2019 samt januari–augusti 2020 baseras siffrorna på kommissionens meddelande C(2019) 3288 final, som finns på https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

Österrike	**5 935 748**	**5 614 399**
Belgien	**9 846 994**	**9 313 899**
Bulgarien	**8 292 720**	**7 843 771**
Kroatien	**1 614 984**	**1 527 552**
Cypern	**932 844**	**882 342**
Tjeckien	**15 406 858**	**14 572 765**
Danmark	**5 340 750**	**5 051 614**
Estland	**2 904 319**	**2 747 085**
Finland	**7 130 025**	**6 744 021**
Frankrike	**23 346 791**	**22 082 847**
Tyskland	**85 389 770**	**80 766 957**
Grekland	**12 684 492**	**11 997 782**
Ungern	**5 115 708**	**4 838 755**
Island	**166 450**	**157 439**
Irland	**3 991 393**	**3 775 308**
Italien	**40 304 729**	**38 122 721**
Lettland	**865 501**	**818 645**
Liechtenstein	**3 725**	**3 524**
Litauen	**1 792 324**	**1 695 292**
Luxemburg	**467 394**	**442 090**
Malta	**354 798**	**335 590**
Nederländerna	**14 291 411**	**13 517 705**
Norge	**3 314 570**	**3 135 127**
Polen	**39 282 170**	**37 155 520**
Portugal	**6 478 775**	**6 128 029**
Rumänien	**14 941 290**	**14 132 401**
Slovakien	**4 752 513**	**4 495 223**
Slovenien	**1 577 714**	**1 492 300**
Spanien	**32 660 234**	**30 892 081**
Sverige	**3 457 106**	**3 269 946**
Storbritannien	**44 480 623**	**42 072 540**
Totalt	**397 124 722**	**375 625 270**

Tillägg 8

Tabell 8.1: Outnyttjade medel i NER300 inom energidemonstrationsprojekten InnovFin och CEF DI projekt som fått stöd under perioden augusti 2019–juni 2020

Projektets titel	Beskrivning

VOLTALIS (EDP)	Voltalis är en efterfrågestyrd aggregator i elsektorn som tillhandahåller smarta tekniska lösningar för att hushållens och små kommersiella och industriella aktörers belastning ska kunna ingå i energimarknaderna och frigöra dess flexibilitetspotential. Projektet kommer att göra energiförsörjningen säkrare genom att minska risken för strömavbrott, och förbättra energieffektiviteten genom att minska den övergripande elkonsumtionen. Voltalis tilldelades ett lån på 20 miljoner euro finansierat genom outnyttjade medel från NER300.
STEELANOL (EDP): Avancerad biobränsleproduktion från restgas från ståltillverkning	Steelanol-verksamheten fick ett lån på 75 miljoner euro som helt och hållet finansierades med outnyttjade medel från NER300 som stöd för demonstration av koldioxidsnål ståltillverkning. Projektet, som är det första i sitt slag, syftar till att demonstrera hur bioetanol effektivt kan produceras med träavfall som utgångsmaterial och hur produktionen helt och hållet kan integreras i ett storskaligt stålverk. Det utgör ett stort genombrott för sektorns utfasning av fossila bränslen.
EV Charging Italy (CEF DI)	Projektet syftar till att utveckla infrastruktur för att ladda elbilar i Italien och kommer att omfatta installationen av omkring 6 850 laddningsstationer och tillhörande anslutningar till distributionsnätet för perioden 2019–2023. Finansieringen av projektet uppgår till 25 miljoner euro, helt och hållet uppbackat av outnyttjade NER300-medel.
Hamburger Hochbahn E-mobility programme (CEF DI)	Detta projekt av kollektivtrafikoperatören Hamburg Hochbahn syftar till att förnya och elektrifiera fordonsparken för den urbana kollektivtrafiken i Hamburg genom att ersätta dagens dieselbussar med 100 elbussar och bygga ut relaterad laddningsinfrastruktur. Projektets initiativtagare använder 100 % certifierad förnybar energi för sina elbussar. Företagets strategi bygger på en modulär och skalbar laddningsinfrastruktur, som är lätt att underhålla och är mycket energi- och kostnadseffektiv.
VHH Hamburg e-mobility programme (CEF DI)	Detta projekt stöder VHH, en kollektivtrafikoperatör i Hamburg, genom att köpa in cirka 155 elbussar för att ersätta gamla dieselbussar och bygga tillhörande laddningsinfrastruktur. Det inbegriper anpassning av fyra depåer för eldrivna fordon och uppförande av en ny depå anpassad till elbussar, samt anpassningen av mjukvara och it-system. Projektets initiativtagare använder 100 % certifierad förnybar energi.
LIGNOL (PDA)	Detta projekt stöder konstruktionen av en anläggning för framställning av Lignol vid ett befintligt massabruk i Mörrum, Sverige, som förväntas producera omkring 185 000 ton Lignol (en förnybar ligninbaserad bio-olja som kan blandas i förbränningsmotorer i vilken utsträckning som helst och som passar att blanda med flygbränsle) om året. Utöver att bidra till minskade koldioxidutsläpp från den svenska transportsektorn är produktionsprocessen för Lignol mycket energieffektiv, och genererar inga giftiga utsläpp eller skadliga biprodukter. Den uppskattade demonstrationskostnaden uppgår till 105,5 miljoner euro.
Solar Thermo Electric Magaldi (PDA)	Detta projekt, baserat i Italien, stöder en anläggning som är först i sitt slag och som bygger på ett nytt koncept för att producera och lagra termisk solenergi och generera grön el som kan levereras på begäran. Anläggningen kommer att erbjuda kontinuerlig strömförsörjning från förnybara källor utan att långa överföringskanaler behöver byggas, och därmed ta bort kostnaden för värmeverk som drivs med tung eldningsolja eller diesel. Totalt förväntas anläggningen producera omkring 14 300 MWh/år. Kostnaderna uppskattas för närvarande till cirka 36 miljoner euro.
BIOFOREVER (PDA)	Detta projekt stöder ett bioraffinaderi i demonstrationsskala baserat i Rotterdam som omvandlar trä till etanol, och framställer 8 000 ton etanol om året. Insatsvaran i produktionsprocessen är träavfall av grad A eller B. Denna process resulterar i etanol för biobränsle. Demonstrationskostnaderna för projektet uppskattas till 30 miljoner euro.